ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) اربع 26 آگسٽ 2026ع 12 ربيع الاول 1448هه صفحا 6 - ملهه 30 روپيه شمارو (12)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Wednesday 26th August 2026

9 مئي واري حملي ڪيس ۾ 47 اشتهاري جوابدارن کي 10-10 سال قيد، ملڪيتون ضبط ڪرڻ جا حڪم

راولپنڊي جي دهشتگردي جي روڪٿام واري عدالت 9 مئي تي جي ايڇ ڪيو تي حملي واري ڪيس ۾ 47 اشتهاري جوابدارن کي 10 سال قيد ۽ هر هڪ کي 5 لک رپيا ڏنڊ جي سزا ٻڌائي

سزا يافته ماڻهو 9 مئي جي واقعن جي پس منظر ۾ ٿيل سازش ۾ ملوث قرار ڏنا ويا، جي آءِ ٽي جي رپورٽ ۾ جوابدارن کي پرتشدد احتجاجن جي رٿابندي ڪرڻ ۾ ملوث ڄاڻايو ويو

جوابدارن ۾ عمر ايوب، زرتاج گل، مراد سعيد، شبلي فراز، حماد اظهر، ڪنول شوزب، شيخ رشيد شفيق، شهباز گل، زلفي بخاري، محمد احمد چٺا، راءِ حسن نواز، راءِ محمد مرتضيٰ، شوڪت علي ڀٽي، عثمان سعيد بسرا ۽ اعجاز خان شامل

ڊسمبر 2024 ۾، ان ڪيس ۾ پي ٽي آءِ باني ۽ شاهه محمود قريشي سميت 118 جوابدارن تي فرد جرم لاڳو ڪيو ويو، هينئر تائين استغاثي جي 44 شاهدن جا بيان قلمبند ڪيا ويا، 29 جوابدار پيش ٿي نه ٿيا

استغاثا 19 شاهدن جا بيان عدالت ۾ قلمبند ڪرايا، سرڪاري وڪيل استغاثا جي شاهدن تي آڏي پڇا ڪئي، 47 اشتهاري جوابدارن جي ڪيس جي ڪارروائي مڪمل ٿيڻ بعد عدالت پنهنجو فيصلو ٻڌايو

راولپنڊي (م د) راولپنڊي جي دهشتگردي جي روڪٿام واري عدالت 9 مئي تي جي ايڇ ڪيو (GHQ) تي حملي واري ڪيس ۾ 47 اشتهاري جوابدارن کي 10 سال قيد ۽ هر هڪ کي 5 لک رپيا ڏنڊ جي سزا ٻڌائي

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

جعلي دستاويزن ذريعي ٻارن مان اربين رپين جو ڪيميڪل درآمد ڪرڻ جو الزام، ايف آءِ اي جو ڪيس داخل

اڪوٽي بي جي پلانٽ پروڊڪشن سميت ڪيترائي سرڪاري آفيسر ۽ خانگي ڪمپنين جا مالڪ نامزد

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وفاقي جاچ اداري (ايف آءِ اي) جي اينٽي ڪرپشن سرڪل ڪراچي جعلي دستاويزن ذريعي ٻارت مان

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

صدر پاران اسلامي دنيا کي نبي آخرالزمان حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ولادت باسعادت تي مبارڪباد

حضور ڪريم ﷺ ايمان، هدايت، عدل، رحمت ۽ اخلاق حسنه جو ڪامل رستو عطا ڪيو: صدر آصف زرداري

الله تعاليٰ جو تمام وڏو احسان آهي جو نبي آخري الزمان حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ کي سمورن جهانن لاءِ رحمت بڻائي موڪليو

نبي ڪريم ﷺ جي سيرت طيبه اسان کي اهو درس ڏئي ٿي ته انسانن جي وچ ۾ گڏيل احترام ۽ خيرسگالي جي جذبن کي فروغ ڏنو وڃي

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري پوري قوم ۽ اسلامي دنيا کي نبي آخرالزمان حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ولادت باسعادت تي مبارڪباد پيش ڪندي چيو آهي ته هي ڏينهن اسان جي لاءِ الله تعاليٰ جي ان عظيم نعمت جي ياد تازي ڪري ٿو جنهن جي ذريعي انسانيت کي ايمان، هدايت، عدل، رحمت ۽ اخلاق حسنه جو ڪامل رستو عطا ٿيو ايوان صدر جي پريس ونگ موجب صدر 12 ربيع الاول 1448هه جي بابرڪت موقعي تي پنهنجي

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير سينيٽر اعظم نذير تارڙ اقليتي حقن لاءِ قومي لابنگ وفد سان ملاقات ڪندي

فرانس ۾ طوفاني واچوڙي سبب 26 ڄڻا زخمي، 100 گهر متاثر

پيرس (اي پي پي) فرانس جي ڏکڻ پاسي واري علائقي آدي ۾

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

ٿائيلينڊ ۾ فائرنگ دوران 2 ماڻهو فوت، 2 زخمي

بينڪاڪ (اي پي پي) ٿائيلينڊ جي

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

چيف آف ڊفينس فورسز فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جو ايران جو هڪ ڏينهن جو دورو مڪمل، خطي ۾ ڇڪتاڻ گهٽائڻ سميت اهم معاملن تي ڳالهيون

”آبناءِ هرمز کوليو، پراڪسي وار بند ڪيو ۽ پابنديون ڪان بچو“ فيلڊ مارشل آمريڪي پيغام ايران تائين پهچائي ڇڏيو

واشنگٽن آبناءِ هرمز جي ناڪابندي ختم ڪرڻ ۽ پابنديون ڪٽڻ جي عيوض ايران کان آبناءِ هرمز پيهر کولڻ ۽ ايران جي حمايت يافته پراڪسي گروهن جا حملا بند ڪرڻ جي تجويز

پاڪستاني آرمي چيف ايران تي زور ڏنو ته هو پنهنجي حمايت يافته پراڪسي گروهن جا حملا ختم ڪري ۽ جون ۾ آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ طئي ٿيل اسلام آباد مفاهمتي يادداشت ڏانهن واپس اچي

فيلڊ مارشل سيد عاصم منير سان صدر مسعود پزشڪيان، سپريم ليڊر جي سپريم نيشنل سيڪيورٽي ڪائونسل بابت نمائندي محسن رضائي، باقر قاليباف ۽ ٻين ملاقاتون ڪيون

ايراني قيادت ڳالهين کي هٿي ڇڪتاڻ ۾ گهٽتائي ۽ تڪرار جي پرامن حل کي آسان ۾ سهولت ڪاري جي لاءِ پاڪستان جي تعميري ڪردار ۽ مخلصاڻين ڪوششن کي ساراهيو

هي دورو آمريڪا-ايران تڪرار جي ڏس ۾ خطي ۾ ڊگهي مُدي واري امن ۽ عدم استحڪام جي مستقل خاتمي لاءِ پاڪستان جي سفارتي ڪوششن جو حصو هو: ترجمان آءِ ايس پي آر

ايراني صدر پنهنجي حڪومت جو موقف ۽ خدشا ڪليل نموني اسان آڏو رکيا، جڏهن ته لاڳاپيل معاملن تي اسان وچ ۾ تعميري ۽ لاپائتي ڳالهه ٻولهه ٿي: وفاقي گهرو وزير محسن نقوي

راولپنڊي (اي پي پي/م د) پاڪستان جي آرمي چيف فيلڊ مارشل عاصم منير ايران کي آمريڪا طرفان اهم اڄ پهچائي آهي جنهن تحت واشنگٽن آبناءِ هرمز جي ناڪابندي ختم ڪرڻ ۽ پابنديون ڪٽڻ جي عيوض ايران کان آبناءِ هرمز پيهر کولڻ ۽ ايران جي حمايت يافته پراڪسي گروهن جا حملا بند ڪرڻ جي تجويز ڏني آهي عاصم منير ايران جي سپريم نيشنل سيڪيورٽي

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

حڪومت جو 10 رپين واري ڪرنسي نوٽ ختم ڪرڻ جو فيصلو، نئين ڊزائن وارا نوٽ به جاري ٿيندا

سينيٽر سليم مانڊوي والا جي صدارت هيٺ ناڻي بابت اسٽينڊنگ ڪميٽي جو اجلاس ٿيو، ڪرنسي نوٽن تي بريفنگ

هن سال اڳ هن اسٽيٽ بئنڪ جي ڊپٽي گورنر کي 5 هزار رپين جا 3 نوٽ ڏنا هئا، جن مان هڪ جعلي هو: چيئرمين

مانڊوي والا جي جعلي تي ڪميٽي ۾ ٺهڪندڙ نون ڪرنسي نوٽن جي ڊزائن جي صلاحڪار کي ڇپائيءَ جو ٺيڪو ڏنو ويو آهي: چيئرمين

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) وفاقي حڪومت ملڪ مان 10 رپين جو ڪرنسي

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: سعودي-پاڪ جوائنٽ بزنس ڪائونسل جي چيئرمين شهزاده منصور بن محمد السعود جي اڳواڻي ۾ وفد وزيراعظم محمد شهباز شريف سان ملاقات ڪري رهيو آهي

نبي ڪريم ﷺ جي سيرتِ طيبه محبت، برداشت، عدل ۽ انساني خدمت جو عملي نمونو آهي: شرجيل ميمڻ

رسول اڪرم ﷺ معاشري جي ڪمزور طبقن جي حقن جي تحفظ، پائيچاري، رواداري ۽ هڪ ٻئي جي احترام کي هٿي ڏني

اڄ جي دور ۾ اسان کي سيرتِ نبوي ﷺ جي رحمت ۽ محبت واري پيغام کي عام ڪرڻ جي سخت ضرورت آهي

پاڪستان سميت پوري امتِ مسلمه کي هن بابرڪت موقعي تي اتحاد، اتفاق ۽ هڪ ٻئي جي احترام جو مظاهرو ڪرڻ گهرجي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ عيد ميلاد النبي ﷺ جي بابرڪت موقعي تي پاڪستان سميت پوري امتِ مسلمه کي مبارڪباد پيش ڪندي چيو آهي ته عيد ميلاد النبي

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

10 ارب ڊالرن جي سويپ لائن معاملي تي پاڪستان کي آمريڪا طرفان تعميري اڳڀرائي

هلندڙ مالي سال ۾ يورو بانڊ سان هڪ کان 2 ارب ڊالرز حاصل ڪرڻ جو هدف آهي: ناڻي وارو وفاقي وزير

اسلام آباد (اي پي پي) ناڻي ۽ محصول واري وفاقي وزير سينيٽر محمد اورنگزيب چيو آهي ته 10 ارب ڊالرن جي سويپ لائن معاملي تي پاڪستان کي آمريڪا طرفان تعميري اڳڀرائي ملي آهي ۽ اميد آهي ته ايندڙ ڪجهه مهينن ۾ جواب ملي ويندو

آمريڪي رياست نيواڊا ۾ ٻيلن ۾ باهه لڳڻ سبب 7 ماڻهو زخمي، 32 گهر تباهه

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪي رياست نيواڊا ۾ ٻيلن ۾ لڳل باهه سبب 7 ماڻهو زخمي ۽ 32 گهر تباهه ٿي ويا آهن

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم پاران عيد ميلاد النبي ﷺ جي ڏهاڙي تي مسلم امت کي مبارڪباد

حضور ﷺ جي ذات پاڪ ايمان، علم، اخلاق ۽ عدل جو پيغام پهچايو: شهباز شريف

نوجوان نسل جي بهترين ڪردارسازي جي لاءِ اسان کي سچائي، ديانت جا اصول اختيار ڪرڻا پوندا

ٻاڻ ڪريم ﷺ اخلاقي نشونما ۽ انفرادي ۽ اجتماعي زندگين جي هدايت يافته راهه متعين ڪئي

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف پاڪستان سميت سڄي دنيا ۾ مسلمان امت کي حضور نبي ڪريم ﷺ جي ولادت باسعادت جي ڏهاڙي جي مبارڪباد پيش ڪندي چيو آهي ته حضور

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

اطلاعات واري سيڪريٽري ڪاشف گلزار شيخ جو ايس پي آر اي آفيس جو دورو

اطلاعات کاتي ۽ پارلياماني رپورٽرز وچ ۾ سهڪار وڌائڻ تي اتفاق، صحافين جي مسئلن تي ڳالهيون

صحافين جي پيشورانه تربيت لاءِ مختلف پروگرام ۽ ورڪشاپون ٻڌ منعقد ڪرڻ تي غور ڪيو ويندو: ڪاشف گلزار

صحافتي برادري ۽ اطلاعات کاتي وچ ۾ رابطن کي وڌيڪ مضبوط بڻائڻ سان صحافين جا مسئلا بهتر نموني حل ٿي سگهن ٿا

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ جي اطلاعات واري سيڪريٽري ڪاشف گلزار شيخ سنڌ اسيمبلي ۾ سنڌ پارلياماني رپورٽرز ايسوسيئيشن (ايس پي آر اي) جي آفيس جو دورو ڪيو جتي ايسوسيئيشن

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

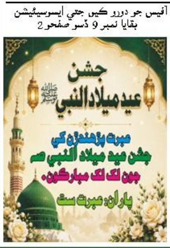

ڪراچي: اطلاعات واري سيڪريٽري ڪاشف گلزار شيخ پارلياماني رپورٽرز ايسوسيئيشن جي عهديدارن سان گڏ بيٺل آهي

اروڙ يونيورسٽي سکر ۾ سينٽرل لائبريري جو افتتاح

صوبائي وزير محمد اسماعيل راهو لائبريري جو افتتاح ڪيو

يونيورسٽي پاران نئين ويب سائيٽ ”اروڙ ڪيريئر ڪنيڪٽ پورٽل“ جو پڻ آغاز ڪيو ويو

سکر (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

سکر: صوبائي وزير اسماعيل راهو اروڙ يونيورسٽي ۾ سينٽرل لائبريري جو افتتاح ڪري رهيو آهي

سنڌ جي سرڪاري اسڪولن لاءِ عالمي تعليمي مقابلن جو رستو کلي ويو، 60 ملين رپين جي معاونت

هي قدم سنڌ جي سرڪاري اسڪولن جي باصلاحيت شاگردن کي دنيا سان ڳنڍڻ جي حوالي سان اهم اڳڀرائي آهي: سردار شاهه

شاگردن جون صلاحيتون عالمي سطح تي اجاگر ڪرڻ لاءِ معاونت حاصل ڪرڻ هڪ وڏو سنگ ميل آهي

سنگاپور انٽرنيشنل ماسٽري ڪانٽسٽس سينٽر دنيا جي شاگردن لاءِ بين الاقوامي تعليمي مقابلن جو هڪ معتبر پليٽ فارم آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سرڪاري اسڪولن جي شاگردن ۽ شاگردياڻين لاءِ عالمي معيار جي تعليمي مقابلن ۽ سرٽيفڪيشن جي حوالي سان اهم اڳڀرائي سامهون آئي آهي اسڪول ايجوڪيشن

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

27cm x 8col. (HalfPage Ad)

عوام کي بنيادي بلدياتي سهولتون فراهم ڪرڻ حڪومت جي اولين ترجيح آهي: ناصر شاهه

ٽائونز وچ ۾ مليچنگ اينمل ٽيڪس جي اوڳاڙي بابت پيدا ٿيل مسئلا پڻ جلد حل ڪيا ويندا

عوام کي سندن دروازي تائين موثر ۽ بروقت بلدياتي سهولتون پهچائڻ لاءِ اختيارن کي هيٺين سطح تائين منتقل ڪرڻ ناگزير آهي

چاڪاڻ ته مضبوط ۽ بااختيار مڪاني حڪومت ئي عوامي مسئلن جي فوري حل ۾ اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿي

ڪمبٽ لڳ تي ڏينهن اڳ قتل ٿيل انجنيئر فيصل گلزار پٽو جي وارثن جو احتجاجي ڌرڻو

پٽا برادري جي عورتن ۽ مردن شاهه حسين باءِ پاس روڊ تي ڌرڻو هڻي قاتلن جي گرفتاري جو مطالبو ڪيو

ٽي ڏينهن گذري ويا آهن پر ڪوٽڏيجي پوليس نوجوان جي قاتلن کي گرفتار ناهي ڪري سگهي: مظاهرين

قومي شاهراهه تي ست ڪلاڪ ڌرڻي بعد ڊي آءِ جي سکر ناصر آفتاب پٺاڻ پهچي ڳالهيون ڪري روڊ ڪلرايو

THE HIGH COURT OF SINDH, KARACHI

No. HC/I.T./00634(I.T. DEPT.) Karachi, Dated: 20-08-2026

ADVERTISEMENT

Applications are invited to fill up the following vacant posts at **High Court of Sindh, Principal Seat at Karachi, Bench at Sukkur, Circuit Courts at Hyderabad, Larkana & Mirpurkhas** from the candidates who are between age of **18 and 28 years,** having Domicile of Sindh and fulfill the requirements/criteria mentioned against each post.

S. No.	Title of Posts	No. of Posts	Place of Posting	Qualification	Experience / Expertise
1	Electronic Technician (BPS-14)	01	Karachi	Graduate having HEC recognized Degree: BS/BE (Information Technology 'IT' / Computer Science 'CS' / Computer System 'CS'/ Electronics)	1. Two (02) years' hands-on experience in Electronic Circuitries, including its repairing and assembling, with an Experience Certificate is mandatory. 2. Experience in repair and maintenance of Photocopiers / Scanners / CCTV-related items / Fax Machines / MFPs / Computers / PA / Sound Systems / PABX Systems OR any other relevant experience will be preferred.
2	Junior Computer Operator (BPS-13) (Day/Night Shift Duty)	03	Karachi	Minimum 2nd Class Intermediate in Computer Science OR Intermediate in Pre- Engineering / Pre-Medical with Diploma in Information Technology 'IT'/Computer Science 'CS'/Hardware OR Diploma of Associate Engineering 'DAE' in Certificate in Information Technology 'CIT' / Information Technology 'IT' / Computer Science 'CS'	1. Minimum One (01) year of relevant experience. Experience Certificate is mandatory. 2. Certification in MS Office / Oracle Database OR any other relevant field will be preferred.
		01	Larkana		
		01	Hyderabad		
3	Junior Hardware / Network Technician (BPS-13) (Day/Night Shift Duty)	07	Karachi	Minimum 2nd Class Intermediate in Computer Science OR Intermediate in Pre- Engineering / Pre-Medical with Diploma in Information Technology 'IT'/ Computer Science 'CS' / Hardware OR Diploma of Associate Engineering 'DAE' in Certificate in Information Technology 'CIT'/ Electronics	1. Minimum One (01) year of relevant experience. Experience Certificate is mandatory. 2. Certification in Computer Hardware / Network Switches / Routers OR any other relevant field will be preferred.
		01	Sukkur		
		01	Larkana		
		01	Hyderabad		
4	I.T. Archiver (BPS-07) (Day/Night Shift Duty)	05	Karachi	Minimum 2nd Class Intermediate in Computer Science OR Intermediate in Pre- Engineering / Pre-Medical with Diploma in Information Technology 'IT'/ Computer Science 'CS' OR Diploma of Associate Engineering 'DAE' in Certificate in Information Technology 'CIT'/Electronics	1. Minimum One (01) year of relevant experience. Experience Certificate is mandatory. 2. Certification in MS Office, Oracle Database OR any other relevant field will be preferred
		01	Sukkur		
		01	Hyderabad		
		01	Mirpurkhas		
5	Junior Electro / Mechanical Technician (BPS-07)	02	Karachi	Matric (Science) with Diploma of Associate Engineering 'DAE' (Electronics / Certificate in Information Technology 'CIT' / Computer Science 'CS' / Mechanical) — Intermediate (Science) with Diploma in Information Technology 'IT'/ Computer Science 'CS'/ Electronics / Hardware Repairing	1. One (01) years' hands-on experience in Electronic Circuitries, including its repairing and assembling, with an Experience Certificate is mandatory. 2. Experience in repair and maintenance of Photocopiers/Scanners/CCTV-related items / Fax Machines / MFPs / Computers / PA / Sound Systems / PABX Systems OR any other relevant experience will be preferred.

PROCEDURE TO SUBMIT APPLICATION:-

1. The candidates are required to submit their applications online through the STS Portal: **https://apply.sts.net.pk** (Manual applications shall not be accepted).
2. Candidates must upload their **CNIC (front and back), domicile, PRC/Form-D, a recent photograph, and all academic documents including percentage/marksheet from the respective university, experience certificate/letter, NOC (for government servant, who apply through proper channel)**. Additionally, any required certifications must also be uploaded to the STS portal when applying online.
3. After completed the online application, candidates can download a system-generated challan of **Rs.1500/=** (Rupees Fifteen Hundred Only). The challan can be paid by any ABL Bank Ltd. Branch or via the **My ABL app**. Alternatively, candidates may use the **1Bill reference number** to pay through the internet banking portal of any **1Bill-linked** bank. **(This fee is non-refundable)**
4. The online applications previously received for the post of **Junior Electro/Mechanical Technician (BPS-07)** against this Court's advertisement dated **09.05.2024** have been treated as cancelled. Applicants who meet the eligibility criteria for the said post are required to apply afresh.
5. Candidates are advised to use only their original mobile in the online application form and refrain from providing numbers that have been converted to another network.
6. **The date, time & venue** shall be intimated later through an SMS alert. Further, all updates and notifications about the test dates, admit slips, result announcements or any other information shall be uploaded on the STS website/portal as well. In this regard, candidates must visit the portal/website from time to time.
7. The Employees of Sindh High Court may apply irrespective of age limit. **(NOC and SHC Computer Code are mandatory).**
8. In case of any objection during the scrutiny process, candidates will be notified via SMS and are advised to regularly check SMS messages and online portal account. A period of **seven (07) days** shall be given to resolve the objection. Failure to comply within this timeframe will result in rejection of the application form.
9. Candidates shall submit their applications or lodge queries for grievances within **fifteen (15) days** of the result announcement.
10. Candidates applying for more than one position must fill out a separate application form and pay a separate challan for each post.
11. No documents shall be accepted if the issuance date of the document is after the closing date of the advertisement.
12. Providing, fictitious, exaggerated or misleading information shall result in rejection of applications & can lead to termination of employment at any stage.
13. Candidates already serving in the government **who meet the eligibility** criteria may also apply **through the proper channel**, maximum age limit for Government Servants applying **through proper channel is 35 years**.
14. Incomplete applications **will not be considered** after the closing date, and their application **will be rejected without assigning any reason**.
15. **No queries shall be entertained** 02 weeks before the schedule of the MCQs based written test.
16. The candidates at the time of interview should bring their original documents.
17. The decisions of the Selection Board shall be final.
18. The above posts may be increased or decreased in number.
19. **All tests will be conducted at the designated test center in Karachi** and No TA/DA will be provided for the test or interview.
20. The last date for submission of application form is **20 days** from the date of publication of this advertisement.

20/8/2026

(KAZI MUHAMMAD TAQI)
ADDITIONAL REGISTRAR (ADMIN)

Daily IBRAT Hyd
روزاني عبرت
حيدرآباد
اربع 26 آگسٽ 2026ع

وَمَآ اَرۡسَلۡنٰكَ اِلَّا رَحۡمَةً لِّلۡعٰلَمِيۡنَ

شاهہ عبداللطيف ڀٽائي "ميلادِ مصطفيٰ صہ" ۾ مشغول

اعجاز ممنائي

اج سڄي دنيا ۾ ميلاد مصطفيٰ احمد مجتبي ساقي ڪوثر محبوب ڪبريا صلي الله عليہ وآلہ وسلم وڏي جوش جذبي ۽ عقيدت سان ملهائڻ جون تياريون ٿي رهيون آهن. تاريخي اختلافن سبب هي سڄو هفتو يعني هفتہ وحدت (١٢ کان ١٧ ربيع الاول تائين) جاري رهندو. ياد رکو نور وارن جو ذڪر پاڪيزه روح ئي ڪندا آهن قرآن شريف ۾ الله پاڪ ارشاد فرمايو تہ "تحقيق توهان وٽ آيو آهي الله پاڪ وٽان نور ۽ روشن ڪتاب" (المائده 15) نور جو ذڪر ڪندي لطيف سرڪار رح سُر بلاول ۾ فرمائي ٿو:

پَسِئو سو پَسِبو نُورُ نَبِيءَ جو نُورُ شَفِيع جو
ظاهِرُ ٿِئو زَمينَ تي، ڏيهَنِ جو ڏِٺو
خاوَندَ خاصُ خَلقِئو هِمَڙو ڪوڏَ ہِئو
ڍَرَندو ڇَٽُر رَسُولَ تي، ڏوران ئِي ڏسبو
بابو بِيبِيءَ فاطِمَہ ميڙي ۾ مَلَهَندو

ظاهر ظهور ڏنو ويو ۽ اَجان وڏيڪ ڏِسبو رسول ڪريم صلي الله عليہ وآلِہ وسلم جو نُور شفاعت ڪندڙ جو نُور جنهن ڏيهَنِ جا ڏيہ عالم روشن ڪري ڇڏيا اُهو پاڪ نور زمين تي اَچي ظاهر ٿيو الله پاڪ پيو ڪوبہ اهڙو اَعليٰ ۽ خاص پيغمبر پيدا ڪونہ ڪيو. رَسول ڪرِيمُ صلي الله عليہ وآلہ وسلم تي جيڪو نبوت جو

تاج رکيل هُوندو. سو پري کان ئِي مومن کي پيو پسبو
حضرت بيبي فاطمہ الزهره خاتون جنت سلام الله عليها جن جو بابا سائين. مولاء ڪائنات امام المتقين علي عليہ السلام جو دلبر ياءَ ۽ حسنين ڪريمين جو نانا محبوب خدا صہ محشر واري ميڙ ۾ بخشش وارو پنهنجو واعدو پورو ڪندو.

ماڻِڪُ مِٽُ سَندوم، اُونداهيءَ ۾ سوجهِرو
حَشَرَ وِيَلِ حِسابَ ۾ ڇَڏي نہ ويندوم،
سارِيو سَڏُ ڳندوم، ڪوهيارو ڪيچَ ڌَڻي.

ماڻڪ جهڙي پنهونءَ سان منهنجو سنگ آهي جو اونداهيءَ ۾ روشني ڪيو ڇڏي. قيامت جي ڏينهن حساب جي وقت هو مونکي ڇڏي نہ ويندو هو ڪيچ جو سائين مونکي اتي سنياري سڏ ڪندو. جيڪو قيامت جي ڏينهن شفاعت ڪندو

سنڌ جي عظيم صوفي شاعر حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي رح جو ڪلام "شاهہ جو رسالو" رڳو شاعري نہ آهي، اهو عشق، معرفت ۽ هدايت جو سمنڊ آهي. شاهہ صاحب سڄي رسالي ۾ توحيد، رسالت ۽ ولايت جو ذڪر ڪيو آهي، پر حضور اڪرم صلي الله عليہ وآلہ وسلم جي شان کي هن پنهنجي ڪلام جو مرڪز بڻايو آهي. شاه صاحب جي نظر ۾ سڄي ڪائنات جو نظام حضور صہ جن جي وجود سان جڙيل آهي. هو فرمائن ٿا:

جوڙي جوڙَ جَهانَ جي، جڏهن جوڙيائين،
خاوَندُ خاص خَلِقي، مُحَمَّدُ مُڪائِين،
ڳلمُو تنهن ڳرِيمَ تي، چِتو. چيائين،
اَناموِلاڪ وَاَنتَ مَحبُوبِي، اِيئن اُتائين،
ڏِڪي ڏِنائِين، ٻَئي سَرائون سَيُدُ چئي

شاه سائين جي فڪر ۾ نبي ڪريم صہ جن رڳو هڪ پيغمبر نہ، پر رحمت العالَمين نبي آهن. سندس آمد سان ئي دنيا ۾ نور پکڙجي ويو. شاهہ صاحب جي نظر ۾ حضور صہ جن جي عشق کان سواءِ ڪو بہ رستو الله تائين تائين نٿو وڃي.ان ڪري پنهنجي ڪلام ۾ ميلاد النبي صہ ۽ معراج جي واقعي کي وڏي عقيدت ۽ احترام سان بيان ڪيو آهي ۽ نبي اڪرم صہ جن جي ميلاد جي برڪت کي "جهڙ جهڙ جوت جڳائي" سان بيان ڪن ٿا.

معراج جي رات جو ذڪر ڪندي شاه صاحب فرمائن ٿا تہ حضور صہ پنهنجي جسد ۽ روح سان عرش تي ويا ۽ الله سائين سان همڪلام ٿيا. اهو واقعو شاه سائين لاءِ امت جي معراج جي نشاني آهي.انکري هو بار بار فرمائن ٿا:

ڪوڙين ڪيرتيا آئيا، مانجهي مٽيادار،
جن ڳڙهان ڀر ڳائيو سهجان سپ چمار،
هن تنبيري جي تند جي،ات پهرين هئي پچار،
آءُ مٿاهون مڱٽا، چڙهي در دٺار،
توکي گهوٽ گهرائيو خلوت لاءِ ڪنگهار،

شاه صاحب جي نزديڪ جيڪو بہ غمگين آهي، جيڪو بہ پريشان آهي، اهو حضور صہ تي درود پڙهي تہ سندس مشڪل حل ٿي ويندي. سر مارئي ۾ وڇوڙي جو غم نبي جي جدائي سان تشبيهہ ڏئي بيان ڪيو ويو آهي.

ٻِيرَ ڪَنيائُون ٻَرَ ۾، پيارِين پِهُون
سِنجَنِ سائيڳَنِ تي، وَڏِيءَ وِيرَ وَهُون
پايو جَرُ جَنڊَنِ ۾، ڪوڏان ڳَنِ ڳهُون
ڏِينهان ڏِينهِن نَٿُون، مُون ڪي وِرهُ ويڙيچَنِ جو.

رب ڪريم شان رسول اڪرم صہ جو ذڪر قرآن مجيد جي سور النساء آيت جي نمبر 174 ۾ ارشاد فرمايو: اي انسانو! توهان جي رب جي طرف کان توهان وٽ واضح دليل اچي وئي آهي ۽ اسان توهان ڏانهن روشن نور نازل ڪيو آهي مولا علي عہ فرمائين ٿا تہ الله سائين حضرت محمد صہ کي ان لاءِ موڪليو تہ جيئن هو ماڻهن کي ماڻهن جي غلامي مان ڪڍي الله جو ٻانهو بڻائي.

بُروهويٽيوُر، جو آريانِي ءَ اُجارِيو،
لاٽوسَپ لوڪَ تان، هاڙهي ڏَئِي ءَ هورُ،
چوريُون ڇُرَنُ سِڪيُون، پُنهون ڳيائُون پورُ،
آيو سو اَتورُ، جنهن ڏُکيُون ڏِکَ وِهارِيُون (سُر حسيني)

شاه صاحب حضور صہ جي سيرت کي عملي زندگي جو نمونو قرار ڏنو آهي. هو فرمائن ٿا تہ سچائي، امانت، صبر، سخاوت ۽ خلق جي خدمت جهڙيون سيئي خوبيون حضور صہ جن جي سيرت مان نڪتل آهن. شاه صاحب پنهنجي ڪلام ۾ قيامت جي ڏينهن حضور صہ جي شفاعت کي اميد جو ڏيئو آهي. هو فرمائن ٿا:

گهِڙي گهَڙو هَتِ
ڪري ڀُون نهاري ٻَنگ،
"وَامَامَن خَافَ مَقَامَ رَبِه"،اِيُ لَنگهيائِين لَنگهُ،
سُڱنڊِين ڪي سَيدُ چَئي، ڪِينَ جَهليندو جهنگُ،
راتِ جِنين جو رَنگُ، اَلا! سي اُڪارئِين.
(سُرُ سهڻي، داستان پهريون، بيت ڇهون)

هن بيت مان واضح ٿئي ٿو تہ قيامت جي ڏينهن نجات جو رستو رڳو حضوراڪرم صہ جن جي دامن مان ئي ملندو. مطلب تہ شاه عبداللطيف ڀٽائي رح جو ڪلام اسان کي اهو سبق ڏئي ٿو تہ حضور اڪرم صہ سان محبت ايمان جو حصو آهي. شاه جي شاعري اسان کي سڏي ٿي تہ اسان پنهنجي زندگي نبي ڪريم صہ جن جي ڏسيل سنت مطابق گذاريون، درود کي معمول بڻايون ۽ خلق خدا جي خدمت ڪريون.

الله اچن اوءِ، جن آئي من سرهو ٿئي،
پسان مان پر ڪنهين جتن سندي جوءِ،
لنگهي لڪ لطيف چئي، سٽيان هوتن هوءِ،
گولي ٿيان گلبوءِ،جي سڄاٽي ساٽ ڏٽي. (سر ديسي)

يا وري شاه عبداللطيف ڀٽائي رح سر بلاول ۾ تمثيلي طور نبي پاڪ حضرت محمد صہ جن جي شان ۽ مرتبي کي بيان ڪندي، سرٽن ، بيواهن ، بي وسن ، يتيمن ، مسڪينن جو آڌار انهن جي مٿي تي شفقت جو هٿ رکڻ رسول الله جي صفت هئي ۽ قيامت جي ڏينهن حشر جي ميدان ۾ بہ هوندي، جڏهن بيشمار انسانن جو ميڙاڪو ۽ لکين نيڪ بزرگ هستيون پريشان هوندا اتي حضرت محمد صہ مرڪندڙ روشن چهري سان موجود هوندا ڪابہ گهبراهٽ نہ هوندي ۽ هو سرخرو هوندو، امت جي شفاعت ڪندو، انهن بي شمار مجمع ۾ رسول الله صہ جن جو مقام سيني کان مٿاهون ۽ بلند هوندو

سَرَٽِن جَا سونَا سَهي، وَسِيلو وِلَهَن،
لُڏي ڪِينَ لَطِيفُ چَئي، اَڳِنَان لالُ لَڪَنِ،
جِتِ ڪوڙيين ڪِينَ ڳُچَنِ، تِتِ پَاپُوهي پَڌرو.

يعني جيڪو بيوسن، بي واهن، غريبن ۽ سامن جون ذميواريون ڪٽي، سندن آڌار ۽ وسيلو بنجي ٿو. لطيف چوي ٿو اهو لال الله جو محبوب محمد صہ گهبرائجي نٿو جڏهن تہ اڳيان لکين پيا بہ موجود آهن (جيڪي پريشاني واري حالت ۾ آهن) ۽ جتي ڪروڙن جي تعداد ۾ وينل مانائتين شخصيتن ۽ انسانن کي ڳالهائڻ جي همت ئي نٿي ٿئي، اتي بہ رسول پاڪ صہ نمايان طور مرڪي ۽ سرخرو ٿئي ٿو (پنهنجي امت جي شفاعت ڪري ٿو) جن جي دامن مان ئي ملندو. مطلب تہ شاه عبداللطيف ڀٽائي رح جو ڪلام اسان کي اهو سبق ڏئي ٿو تہ حضور اڪرم صہ سان محبت ايمان جو حصو آهي. شاه جي شاعري اسان کي سڏي ٿي تہ اسان پنهنجي زندگي نبي ڪريم صہ جن جي ڏسيل سنت مطابق گذاريون، درود کي معمول بڻايون ۽ خلق خدا جي خدمت ڪريون. شاهہ عبداللطيف ڀٽائي رحہ سُرُ ڪلياڻ جي وائي ۾ فرمائي ٿو:

ٿيندو ٿِن طبيبُ، دارُون منهنجي دَرَدَ جو.
ٻُڪي ڏيندم ٻاجَهہ جي، اَچي شال عجيبُ.
پرينِ اَچي پاڻَ ڪِيو ـــ سندو غورُ غريبَ،
ڏڪندو سيوئي ڏُور ڪيو مَنجهُون تَنُ طبيبَ،
آديُون! عبداللطيفُ چَئي، هاتِڪ آءِ حبيبُ.

پرين ئي منهنجي جسم جو طبيب ۽ آزار درد جي دوا ٿيندو. سپرين شال اچي مون کي مهر جي سُٽي ڏيندو. پرينءَ پاڻ اچي هن مسڪين جي سار لڌي. منهنجي طبيب منهنجي جسم مان سمورو درد اچي دفع ڪيو. اي سرتيون! اهو ئي منهنجو سپرين ماهر و حاذق طبيب آهي.

30 هين ورسي جي موقعي تي وساريا نہ وسرن

قاضي عبدالمجيد عابد: گهڻ رخي شخصيت جو مالڪ

مير اعظم علي ٽالپر

ماڻهو نہ سڀ سهڻا، پکي سيئي نہ هنج،
ڪنهن ڪنهن ماڻهو منجهہ اچي بوءِ بهار جي

سو ان بيت جيان سيئي پکي نہ هنج جهڙا ٿيندا آهن ۽ نہ وري سيئي ماڻهن مان بهار جي بوءِ ايندي آهي، پر ڪجهہ ماڻهن ۾ اها بهار جي بوءِ ٿيندي آهي، اهڙن ماڻهن مان سائين قاضي عبدالمجيد عابد بہ هڪ بوءِ بهار وارو انسان 2 مارچ 1915ع تي سيوهڻ ضلعي دادو ۾ جائو، سندس جنم تي علم ۽ ادب واري خاندان جي پاڙي قاضي ۾ ٿيو هن قلندر جي نگري ۾ قاضي عبدالقيوم عباسي جي گهر ۾ اک کولي ۽ شروعاتي تعليم حيدرآباد ۽ ان بعد سنڌ مدرسہ ڪراچي ۾ پڙهڻ بعد بمبئي مان بي اي پاس ڪئي ۽ علي ڳڙهہ يونيورسٽي مان تعليم حاصل ڪئي، البتہ هن ڊي جي ڪاليج ڪراچي مان 1932ع ۾ مئٽرڪ پاس ڪئي ۽ 1936ع ۾ بي اي بمبئي مان ڪئي.

قاضي عبدالمجيد عابد جو شروع کان دلي لڳاءُ پڙهڻ ۽ لکڻ سان هو. ان ڪري هن 1958ع ۾ محمد عثمان ڏيپلائي کان عبرت اخبار ڪري روزانہ جي بنياد تي 14 آگسٽ 1958ع کان شروع ڪئي، عبرت سنڌ ۾ علم تفريح ۽ سماج سڌارڪ طور انقلاب آڻي ڇڏيو جيڪا ابتدا ۾ قاضي برادران جي مسهور هوٽل اورينٽ گاڏي کاتي مان نڪرڻ لڳي، ان بعد عبرت بلڊنگ مان شروع ٿيڻ شروع ٿي، قاضي عبدالمجيد عابد ادب جي گهڻي خدمت ڪئي، سندس بهترين ڪارنامو

چيپيو ان بعد ان کي ڪتابي شڪل ڏني وئي، قاضي صاحب جا خط اهڙي انداز ۾ منظر نامي ۾ لکيل هوندا هئا، جن کي پڙهندي محسوس ٿيندو هو تہ پڙهڻ وارو ليکڪ سان خود سير سفر ڪري رهيو آهي.

ان ڪتاب جو هڪ ورق آڪسفورڊ ۽ ڪمبرج يونيورسٽي بہ گهمڻ ۽ ڏسڻ آهي، جنهن ۾ اهو بہ لکيل آهي تہ بظاهر انگلينڊ جي ماتحت ننڍيون رياستون آهن پر اهي هڪٻئي خلاف بہ آهن. قاضي عابد کي 1985ع ۾ بهترين ليڪڪ جو ايوارڊ بہ مليو هو قاضي عبدالمجيد عابد ظاهري طور هڪ نالو آهي پر هو گهڻ رخي شخصيت جو مالڪ آهي.

هي صحافت ۾ تہ پنهنجو مٽ پاڻ هو سندس يادگار تحريرون ڪالمن جي حيثيت ۾ وقت بہ وقت ڇپيون رهيون آهن. ان ڪانسواءِ سندس تاريخي يادگيريون وارا ڪتاب بہ وڏي اهميت رکن ٿا. جن ۾ سفر يورپ جي ڊائري، سير سفر، مون کي ياد آهي تہ سنڌ جي سياست هڪ

عبدالمجيد عابد ۾ صحافت، ادب سان گڏوگڏ سياست بہ هئي، جيڪا هڪ شريف النفس واري هئي. ان ڪري ڪڏهن ڪڏهن قاضي صاحب سان سول لائين واري جاءِ تي ملاقات بہ ٿيندي هئي. قاضي صاحب مسلم ليگ جي پليٽ فارم تان سياست شروع ڪئي هئي. هي 1985ع ۾ ضياءُ الحق جي بنا پارٽي ڪرايل اليڪشن ۾ اين اي 170 حيدرآباد ٽنڊوڄام تڪ تي ايم اين اي بيٺو ۽ ڪامياب ٿي ويو. قاضي عبدالمجيد عابد جو سخت مقابلو ان وقت جي حڪمران ضياءُ الحق جي وزير دفاع مير علي احمد خان ٽالپر سان ٿيو هو. جنهن ۾ قاضي صاحب 31 هزار کان مٿي ووٽ کڻي چونڊ کٽي ورتي، جڏهن تہ سندس سامهون مير علي احمد ٽالپر کي 21 هزار کن ووٽ مليا هئا، ٽنڊي ڄام قاضي عبدالمجيد عابد جو پولنگ ايجنٽ راقم جو مامو محمد خان ٽالپر هو قاضي صاحب محمد خان جوڻيجو جي ڪابينہ ۾ وزير اطلاعات ۽ نشريات ٿيو تہ هن پاڪستان ٽيليويزن ڪراچي تان ٻنپهرن جو 12 بجي اڌ ڪلاڪ نئون سنڌي پروگرام سوجهرو شروع ڪرايو هو جيڪو هڪ گلدستي جيان دلچسپ ۽ مختلف موضوعن تي ممتاز مرزا پيش ڪندو هو هي بطور وزير اطلاعات و نشريات 1986ع کان 1988ع تائين رهيو هو.

قاضي عبدالمجيد عابد پنهنجي اليڪشن ورڪ ڪڏهن پنڌ تہ ڪڏهن ڏيڳي ۾ چڙهي ڪندو هو ۽ هن کي غريبن ۽ سڃاڻ ووٽرن ووٽ تمام گهڻو ڏنو هو. قاضي صاحب 1988ع ۾ صوبائي تڪ ٽنڊومحمدخان ۾ پ پ جي ٽڪيٽ تي بيٺو ۽ ڪامياب ٿيو هو جڏهن پي ايس 46 تي راول پهوڙ مير رفيق کي هارايو هو.

ڏٺو وڃي تہ قاضي عبدالمجيد عابد هڪ شخص جو نالو نہ پر هڪ گهڻي رخي شخصيت جو ٻيو نالو آهي، جيڪو هڪ پنهنجو پاڻ ۾ صحافت، ادب ۽ سياست جو گڏيل هڪ ادارو هو. جنهن سنڌ ۽ سنڌ واسين ۾ محبت پيدا ڪئي ۽ عبرت کانسواءِ ٻي اخبار سنڌ نيوز بہ عوام کي ڏني ان کانسواءِ عبرت پبليڪيشن قائم ڪري مختلف رسالا ڪتاب ٻارن، عورتن ۽ وڏن کي دلچسپي ۽ معلومات لاءِ ڏنا آهن، جن کي هن وقت قاضي عبدالمجيد عابد جو لائق فرزند قاضي اسد عابد جي ڪوشش سان عبرت نيوز لاءِ مائيڪ تي رپورٽنگ ڪئي وڃي ٿي.

ميان شفيع محمد آخوند: بااصول ڪردار ۽ روشن روايت جو امين

شفقت آخوند

ڪجهہ ماڻهو وقت جي وهڪري ۾ رڳو پنهنجي زندگي گذاري وڃن ٿا، جڏهن تہ ڪجهہ ماڻهو پنهنجي ڪردار، اصولن، علم، محبت ۽ انساني روين سان وقت جي صفحن تي اهڙا نقش ڇڏي وڃن ٿا، جيڪي سندن جسماني وڇوڙي کان پوءِ بہ مٽجي نٿا سگهن. ميان شفيع محمد آخوند بہ انهن ئي شخصيتن مان هڪ هو. سندس وڇوڙي کي ڇهہ ورهيہ گذري ويا، پر سندس نالو اڄ بہ سندس اولاد، مٽن مائٽن، دوستن ۽ ساٿين لاءِ پيل ماڻهن جي يادگيرين ۾ احترام سان زنده آهي. سندس زندگي رڳو هڪ جج جي سرڪاري عهدي جي ڪهاڻي نہ هئي، اها اصول پسندي، علم دوستي، بردباري، شرافت، تخليق ۽ انساني محبت جو هڪ اهڙو داستان هئي، جنهن کي پڙهڻ سان محسوس ٿئي ٿو تہ اصل عظمت عهدي ۾ نہ پر ڪردار ۾ هوندي آهي.

ميان شفيع محمد آخوند جو تعلق هڪ اهڙي علمي ۽ ادبي خاندان سان هو جنهن جون پاڙون هالا پراڻا پرسان ڳوٺ 'گهوٽاڻو' سان وڃي ملن ٿيون. سندس وڏا ٽالپرن جي دور ۾ فارسي ٻولي ۽ فقهہ جي تعليم سان وابستہ هئا. علم جي انهيءَ روايت سبب خاندان کي 'آخوند' جو لقب مليو جيڪو پاڻ پنهنجي اندر ۾ علم، تدريس ۽ دانش جي هڪ تاريخ سمائي ٿو. بعد ۾ خاندان حيدرآباد ۾ اچي آباد ٿيو ۽ تعليم، عدالت ۽ سرڪاري خدمتن ۾ پنهنجو نمايان مقام پيدا ڪيو. سندس خاندان مان ميان عبدالله آخوند جهڙو شخص بہ پيدا ٿيو جيڪو انگريز دور ۾ سنڌ جو پهريون مسلمان ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج بڻيو. اهڙي علمي ماحول ۾ 1920ع ڌاري حيدرآباد جي ڪوڪر پاڙي ۾ شفيع محمد جي ولادت ٿي. سندس والد ميان رحمت الله آخوند ڊسٽرڪٽ ڪائونسل حيدرآباد ۾ چيف آفيسر جي عهدي تي فائز هو. پر زندگيءَ کيس ننڍيءَ عمر ۾ ئي هڪ وڏو امتحان ڏنو. اڃا سندس عمر جوانيءَ جي دروازي تي مس پهتي هئي تہ والد جو انتقال ٿي ويو. اهڙي نازڪ وقت ۾ سندس والده صاحبزاديءَ پنهنجي پٽ جي تعليم جو سلسلو جاري رکيو ۽ سندس چاچي ميان عبدالله آخوند بہ سندس تعليمي سفر ۾ سهڪار ڪيو. هن واقعي مان اندازو لڳائي سگهجي ٿو تہ شفيع محمد جي ڪاميابيءَ جي پويان رڳو سندس ذاتي صلاحيت نہ پر ماءُ جي عزم ۽ خاندان جي علمي روايت جو بہ وڏو حصو هو.

قانون جي تعليم حاصل ڪرڻ کان پوءِ مقابلي جي امتحان ۾ ڪاميابي ماڻي هن عدالتي دنيا ۾ قدم رکيو. سول جج کان ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج تائين سندس سفر ڪيترن ئي شهرن مان گذريو. سکر، نوابشاهہ سانگهڙ، شڪارپور، ڪراچي ۽ ٻين هنڌن تي پاڻ مختلف اهم عدالتي ذميواريون نڀايون. سندس سرڪاري زندگيءَ جو سڀ کان وڏو سرمايو شايد اهو هو تہ هن پنهنجي منصب کي طاقت جي علامت نہ پر انصاف جي ذميواري سمجهيو. سندس اصول پسنديءَ جو هڪ واقعو سندس سڄي شخصيت کي سمجهڻ لاءِ ڪافي آهي. نوابشاهہ ۾ ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج جي حيثيت سان ڪم ڪندي جڏهن هڪ بااثر سياسي خاندان جي عدالتي معاملن ۾ مداخلت کي هن قبول ڪرڻ کان انڪار ڪيو تہ سندس اصولن جي قيمت کيس پنهنجي عهدي جي تبديليءَ جي صورت ۾ ادا ڪرڻي پئي. کيس گلگت موڪليو ويو. جتي ان وقت جون حالتون انتهائي ڏکيون هيون. پر هن پنهنجي اصولن سان سوديبازي ڪرڻ بدران ڏکيائي قبول ڪرڻ کي ترجيح ڏني. دوستن ۽ مائٽن جي سمجهائڻ باوجود هن بااثر ماڻهن سان ٺاهہ ڪرڻ کان انڪار ڪيو. هيءُ ئي اها جاءِ آهي جتي هڪ جج ۽ هڪ بااصول انسان جي وچ ۾ فرق واضح ٿئي ٿو: جج قانون پڙهي فيصلو ڪري سگهي ٿو پر بااصول جج پنهنجي ضمير جي آواز تي بہ قائم رهي ٿو.

قدرت کيس ٻيهر موقعو ڏنو ۽ هو عدالتي خدمت ۾ واپس آيو. ڪراچي، جيڪو ان وقت هڪ ئي ضلعي تي مشتمل هو اتي ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج مقرر ٿيڻ سندس قابليت ۽ سٺي رڪارڊ جو اعتراف هو. اهڙيءَ ريت سندس عدالتي سفر جو اختتام بہ عزت، وقار ۽ اطمينان سان ٿيو. سندس زندگيءَ مان اهو سبق ملي ٿو تہ اصولن جي راهہ ڪڏهن ڪڏهن انسان کي اڪيلو ضرور ڪري ٿي، پر آخرڪار ساڳيا اصول سندس سڃاڻپ بڻجي وڃن ٿا. پر ميان شفيع محمد آخوند جي شخصيت کي رڳو عدالت جي ڪاري ڪوٽ ۽ عدالتي ڪرسيءَ تائين محدود ڪرڻ سندس فڪري دنيا سان ناانصافي ٿيندي هو پڙهڻ ۽ لکڻ جو شوقين، تاريخ جو عاشق ۽ سماجي روين جو گهرو مشاهدو ڪندڙ انسان هو. ادب، تاريخ ۽ انساني سماج جا رويا سندس پسنديده موضوع هئا. هن

تهذيب جي مختلف دورن ۽ ڪردارن جون پينسل سان تصويرون ٺاهي البم ترتيب ڏيندو هو. مشهور تاريخدانن جي سفرنامن کان متاثر ٿي آفريڪي ماڻهن جي تمدن ۽ زندگيءَ بابت تصويرون ٺاهڻ سان گڏ انهن قبيلن لاءِ پنهنجي تصور جي هڪ ٻولي بہ ايجاد ڪيائين. نيپولين جي زندگي ۽ جنگين بابت بہ تصويرن تي مشتمل البم تيار ڪيائين. اها ڳالهہ ٻڌائي ٿي تہ سندس ذهن روايتي حدن اندر قيد نہ هو. هو پڙهندو بہ هو سوچيندو بہ هو تصور ڪندو بہ هو ۽ پنهنجي تصور کي تخليق ۾ بدلائڻ جي صلاحيت بہ رکندو هو.

سندس تخليقي مزاج جو هڪ ٻيو خوبصورت مثال اهو آهي تہ پنهنجي سئوٽ ۽ دوست اقبال آخوند سان گڏ اسڪول جي زماني ۾ ئي هڪ ڪمري اندر تاريخي ميوزيم قائم ڪيائين. ٽالپرن جي دور جي دربار جو منظر، ميرن جو تخت، درٻاري ۽ آرائشي سامان، اهي سڀ شيون هنن علم ۽ دستياب شين مان تيار ڪيون. اڄ جي دور ۾ جڏهن تخليقيت لاءِ مهانگا وسيلا ڳوليا وڃن ٿا، ان وقت ٻن ٻارن جي اها ڪوشش ٻڌائي ٿي تہ تخليق لاءِ سڀ کان وڏي شيءِ سامان نہ پر تخيل هوندو آهي.

ميان شفيع محمد جي شخصيت جو ٻيو روشن پاسو سندس نرم دلي ۽ انسان دوستي هئي. ساڻس واقف ماڻهن جي مطابق هو نهايت شريف النفس، ملنسار، بردبار ۽ صلح پسند انسان هو. ڪاوڙ سندس طبيعت جو حصو نہ هئي. هو ماڻهن سان محبت ۽ نرميءَ سان پيش ايندو هو دوستن ۽ مٽن مائٽن جي محفلن ۾ خوش ٿيندو هو ۽ پنهنجي پوٽن، ڏوهٽن، پوٽين ۽ ڏوهٽين سان شفقت جو غير معمولي تعلق رکندو هو. سندس دوستن جي ڊگهي فهرست مان حمزو خان قريشي، نور محمد بالادي، جمال الدين ابڙو، قلب علي شاهہ، سعيد شيخ ۽ اقبال آخوند جهڙا نالا سندس سماجي ۽ انساني لاڳاپن جي پختگيءَ جو ثبوت آهن.

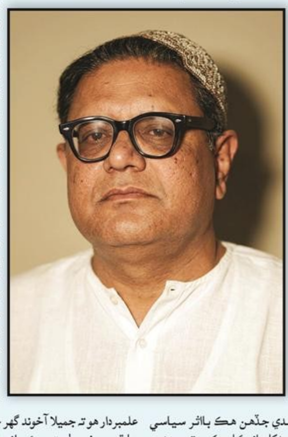

ڪنهن بہ عظيم انسان جي زندگيءَ جي ڪهاڻي سندس گهرو ساٿيءَ جي ذڪر کانسواءِ مڪمل نٿي ٿئي. ميان شفيع محمد آخوند جي زندگيءَ ۾ سندس ونئي جميلا آخوند بہ هڪ اهڙي ئي روشن ۽ مضبوط ڪردار جي حيثيت رکي ٿي. جميلا آخوند تعليم يافتہ، پڙهڻ ۽ لکڻ جي شوقين، سماجي شعور رکندڙ ۽ غريب پرور عورت هئي. هوءَ سنڌي رسالي 'سوجهرو' لاءِ لکندي هئي ۽ پنهنجي وس آهر ضرورتمند خاندانن جي مدد ڪندي، سندن ٻارن جي تعليم جو بندوبست بہ ڪندي هئي. گهر جي انتظام ۾ بہ سندس ڪردار غير معمولي هو. ٻارن جي اسڪولن ۾ داخلا کان وٺي گهر جي خريد ۽ وڪري، نوڪرن جي معاملن، گاڏين، فرنيچر، بجلي، گيس ۽ ٽيليفون تائين ڪيترين ئي ذميوارين کي هوءَ پاڻ سنڀاليندي هئي. جيڪڏهن ميان شفيع محمد آخوند ٻاهرين دنيا ۾ اصول، قانون ۽ انصاف جو علمبردار هو تہ جميلا آخوند گهر جي دنيا ۾ انتظام، قرباني، سماجي احساس ۽ ساٿ جو مضبوط ستون هئي. انهيءَ ڪري سندس زندگيءَ کي ٻن فردن جي گڏيل سفر طور ڏسڻ وڌيڪ مناسب آهي. جن هڪ ٻئي جي صلاحيتن کي سهارو ڏئي هڪ خاندان ۽ هڪ روايت کي اڳتي وڌايو.

ميان شفيع محمد آخوند جي زندگيءَ کي جيڪڏهن هڪ جملي ۾ بيان ڪرڻو هجي تہ شايد ايترو چوڻ ڪافي ٿيندو تہ هو "منصب کان وڌيڪ ڪردار جو ماڻهو هو." عدالت کيس عهدي جي سڃاڻپ ڏني پر اصولن کيس عزت ڏني. ڪتابن کيس علم ڏنو پر انسانن سان محبت کيس دلين ۾ جاءِ ڏني. تاريخ سندس دلچسپي هئي، پر سندس پنهنجي زندگي بہ هڪ تاريخ بڻجي وئي.

اڄ سماج ۾ اصولن جي ڳالهہ تہ گهڻي ٿئي ٿي پر اصولن تي قائم رهڻ ڏکيو محسوس ٿئي ٿو تڏهن ميان شفيع محمد آخوند جهڙين شخصيتن کي ياد ڪرڻ وڌيڪ ضروري ٿي وڃي ٿو. سندس زندگي اسان کي ٻڌائي ٿي تہ انسان جي اصل ميراث دولت، عهدو يا شهرت نہ پر اهو ڪردار آهي جيڪو سندس وڃڻ کان پوءِ بہ ماڻهن جي دلين ۾ زنده رهي.

وقت جا ورق ڦرندا رهندا، نسلون اينديون ۽ وينديون، عمارتون ڊهنديون ۽ نيون اڏبيون، پر جيڪي ماڻهو پنهنجي زندگيءَ کي اصول، علم، شرافت ۽ انسان دوستيءَ سان روشن ڪري ويندا آهن. انهن جون يادون وقت جي مٽيءَ هيٺ دفن نٿيون ٿين. ميان شفيع محمد آخوند بہ اهڙي ئي روشن روايت جو نالو آهي. هڪ جج، هڪ پڙهيل انسان، هڪ فنڪار،

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم – سعودي عرب ۾ 2 ريال
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

اربع 26 آگسٽ 2026ع

ڪيٽي بندر جي ترقيءَ لاءِ ٿيندڙ اڳڀرائي، واڪاڻ جوڳو قدم آهي!

ڪيٽي بندر جي ترقيءَ بابت صدر آصف علي زرداري جي تازي هدايتن سان سنڌ جي ساموندي پٽيءَ ۾ هڪ نئين اميد پيدا ٿي آهي جيڪڏهن ڪيٽي بندر کي جديد بندرگاهه، شاهراهن، ريلوي، بجلي، پاڻي، صنعتي ڍانچي ۽ لاجسٽڪس نيٽ ورڪ سان ڳنڍيل جو منصوبو حقيقت جو روپ اختيار ڪري ٿو ته اهو رڳو هڪ بندرگاهه جي تعمير نه هوندو پر سنڌ جي معيشت ۽ پاڪستان جي ساموندي واپار لاءِ هڪ نئين باب جي شروعات ٿي سگهي ٿي پر اهڙي منصوبي جي ڪاميابيءَ جو دارومدار رڳو اربين ڊالرن جي سيڙپڪاري تي نه پر ان ڳالهه تي هوندو ته ان مان مقامي ماڻهو، خاص طور مهاڻا، آبادگار ۽ ڊيلٽا جي آبادي ڪيترو فائدو حاصل ڪري ٿي چيني ڪمپني پاران پيش ڪيل تصوراتي ماسٽر پلان ۾ ڪيٽي بندر کي هڪ نئين گهري پاڻيءَ واري ساموندي گيٽ وي طور ترقي ڏيڻ جي تجويز آهي پهرين مرحلي ۾ 500 ميٽر ڊگهي گهڻ مقصدي ٽرمينل ۽ لاڳاپيل لاجسٽڪس انفراسٽرڪچر جو تصور ڏنو ويو آهي، جڏهن ته شروعاتي انجنيئرنگ ڪاٿو 522.34 ملين آمريڪي ڊالر ٻڌايو ويو آهي جيڪڏهن منصوبي کي وسيع روڊن، ريلوي رابطن، بجلي، پاڻي ۽ صنعتي زونن سان ڳنڍيو وڃي ته ڪيٽي بندر مستقبل ۾ ڪراچي ۽ پورٽ قاسم تي موجود دٻاءُ گهٽائڻ سان گڏ ملڪ جي ساموندي واپار ۾ نئون ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو پر هتي هڪ بنيادي سوال ضرور اٿڻ گهرجي: ڇا اسان وٽ ماضيءَ جي وڏن منصوبن مان سکڻ لاءِ ڪجهه آهي؟ پاڪستان ۾ وڏا منصوبا اعلان ٿيڻ، افتتاح ٿيڻ ۽ ماسٽر پلان ٺاهڻ جي مرحلن مان ته گذرندا رهيا آهن پر ڪيترائي منصوبا وقت، خرچ ۽ انتظامي رڪاوٽن سبب پنهنجي اصل مقصد تائين نه پهچي سگهيا. ڪيٽي بندر سان به ائين نه ٿيڻ گهرجي هن منصوبي کي سياسي اعلان بدران ڊگهي مدي واري قومي معاشي منصوبي طور ڏسڻو پوندو صدر جو ماحولياتي تحفظ ۽ سنڌو درياهه جي ڊيلٽا جي نازڪ ماحولياتي نظام بابت زور ڏيڻ سڀ کان اهم ڳالهه آهي ڪيٽي بندر جو علائقو ڪنهن خالي زمين تي موجود بندرگاهه ناهي، پر سنڌو ڊيلٽا جي انتهائي حساس ماحولياتي نظام جو حصو آهي سمنڊ جي وڌندڙ اثر، ساموندي پاڻيءَ جي چڙهائي، زمين جي لوڻياٺ، مٺي پاڻيءَ جي گهٽتائي ۽ موسمي تبديلين اڳ ئي هن خطي جي زندگيءَ کي متاثر ڪيو آهي اهڙي صورتحال ۾ بندرگاهه جي ترقي جيڪڏهن ماحولياتي توازن کي نظرانداز ڪندي ڪئي وئي ته معاشي فائدي سان گڏ هڪ وڏو انساني ۽ ماحولياتي نقصان به پيدا ٿي سگهي ٿو خاص طور تي مقامي مهاڻن جي مفادن کي منصوبي جي مرڪز ۾ رکڻ ضروري آهي، صدين کان هن ساموندي پٽيءَ جا ماڻهو مڇي مارڻ سان پنهنجي خاندانن جو گذر سفر ڪن ٿا. بندرگاهه، صنعتي علائقن يا نئين انفراسٽرڪچر جي تعمير دوران جيڪڏهن سنڌن مڇي مارڻ جا هنڌ محدود ٿين، سنڌن ٻيڙين جي اچ وڃ متاثر ٿئي يا ساموندي وسيلن تائين رسائي گهٽجي وڃي ته اهڙي ترقي مقامي ماڻهن لاءِ ترقي نه پر نئين محرومي بڻجي سگهي ٿي

ان ڪري ڪيٽي بندر منصوبي سان گڏ هڪ جامع "مقامي ترقيءَ جو منصوبو" به لازمي هجڻ گهرجي مهاڻن لاءِ جديد جيٽيون، ٿڌا گودام، مڇي محفوظ ڪرڻ جون سهولتون، مارڪيٽ، تربيت، صحت ۽ تعليم جا مرڪز قائم ڪيا وڃن مقامي نوجوانن کي بندرگاهه ۽ لاجسٽڪس جي نوڪرين لاءِ فني تربيت ڏني وڃي جيڪڏهن منصوبي مان روزگار جا دروازا مقامي ماڻهن لاءِ نه کلندا ته پوءِ بندرگاهه ته جديد هوندي پر ان جي چوڌاري رهندڙ آبادي بدستور غريب رهندي چين جي شموليت هن منصوبي کي اهميت ڏئي ٿي چين پاڪستان جو وڏو اقتصادي ڀائيوار آهي ۽ بنيادي ڍانچي جي منصوبن ۾ ان جو تجربو وسيع آهي پر پاڪستان لاءِ ضروري آهي ته هر نئين منصوبي ۾ شفاف مالي شرطن، قرضن ۽ سيڙپڪاريءَ جي نوعيت، مقامي روزگار، ٽيڪنالاجي جي منتقلي ۽ ماحولياتي تحفظ بابت واضح پاليسي اختيار ڪري ڪيٽي بندر کي ڪراچي جي متبادل بندرگاهه طور ڏسڻ کان وڌيڪ بهتر اهو ٿيندو ته ان کي سنڌ جي ساحلي معيشت جي نئين مرڪز طور ترقي ڏني وڃي بندرگاهه سان گڏ صنعتي زرعي، مڇي مارڻ، ساموندي خوراڪ ۽ برآمدي صنعتن کي ڳنڍيو وڃي اهڙي مربوط منصوبابندي سان ئي بندرگاهه هڪ اهڙي معاشي انجڻ بڻجي سگهي ٿي، جيڪا رڳو جهازن جي اچ وڃ نه، پر هزارين خاندانن جي زندگي بدلائي تنهنڪري ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته ڪيٽي بندر جو خواب ڪاغذن، بريفنگن ۽ ماسٽر پلانن تائين محدود نه رهي ان لاءِ وقت جي پابندي، شفافيت، فني معيار، ماحولياتي نگراني ۽ مقامي ماڻهن جي شرڪت کي لازمي بڻايو وڃي سنڌو ڊيلٽا کي بچائيندي جيڪڏهن ڪيٽي بندر کي ترقي ڏني وڃي ته هي منصوبو سنڌ لاءِ به نئون معاشي دروازو بڻجي سگهي ٿو ۽ پاڪستان لاءِ به نئون ساموندي گيٽ وي.

نواب اڪبر بگٽي: اصول پسند سياستدان

سردار منظور احمد خان ڪاڪڙ

نامور سياسي، سماجي اڳواڻ، اصول پسند سياستدان ۽ بلوچ-پختون اتحاد جي علمبردار نواب اڪبر بگٽيءَ جي اڄ ورسيءَ ملهائي پئي وڃي. هن پنهنجي سياسي جماعت جمهوري وطن پارٽيءَ جي پليٽ فارم تان ملڪي سياست ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو. هو هڪ بهترين انتظام سنڀاليندڙ پڻ هو. گورنر بلوچستان ۽ وزيراعليٰ بلوچستان جي حيثيت سان هن پنهنجون ذميواريون بهترين انداز ۾ سرانجام ڏنيون ۽ صوبي ۾ امن امان قائم ڪرڻ لاءِ اهم ڪردار ادا ڪيو. نواب بگٽي بنا ڪنهن تعصب جي پختونن ۽ آبادڪارن کي به پنهنجي جماعت ۾ سينيٽر، اسپيڪر ۽ ڊپٽي چيئرمين سينيٽ جهڙن اهم عهدن تي فائز ڪيو ويو. اهو سندس وسيع النظري ۽ رواداريءَ جو بهترين مثال هو. نواب بگٽيءَ جي شهادت بلوچستان جي سماج کي ئي بدلائي ڇڏيو. شايد ان وقت جي اقتدار ۾ ويٺل قوتن کي اندازو نه هو ته زنده اڪبر بگٽي جي ڀيٽ ۾ نواب اڪبر بگٽي وڌيڪ اثرائتو ثابت ٿيندو. ظاهري طور تي نواب اڪبر خان بگٽي ۽ اسلام آباد وچ ۾ سياسي ڇڪتاڻ ۽ ٽڪراءَ جي شروعات ساحل ۽ وسيلن جي اختيارن تان ٿي پر هن ٽڪراءَ جو بنياد ان وقت پيو، جڏهن گئس ۽ اربين ڊالرن جي ميگا منصوبن بابت بلوچ عوام کي اعتماد ۾ نه ورتو ويو ۽ نه ئي سندن خدشن ۽ تحفظ کي ختم ڪرڻ لاءِ مناسب قدم کنيا ويا. انهن معاملن مقامي آباديءَ سميت پوري بلوچ قوم کي وڌيڪ گهٽتيءَ ۾ مبتلا ڪري ڇڏيو. انهن سمورن واقعن ڀرندڙ باهه تي تيل جو ڪم ڪيو.

هن ڊيرا بگٽي ۾ ويهي تحريڪ جي قيادت ۽ ترجمانيءَ جا فرض سرانجام ڏنا هن ملڪي ۽ عالمي ميڊيا ۾ بلوچن جي موقف جي ڀرپور وڪالت ڪئي جنهن جي نتيجي ۾ جنرل پرويز مشرف جي سربراهيءَ ۾ ان وقت جي اقتدار ۾ ويٺل قوتن هن جو گهيرو ڪيو. آخرڪار 26 آگسٽ 2006ع تي هڪ وڏو آپريشن ڪيو ويو، جنهن دوران هن ساٿين سميت پنهنجي جان قربان ڪئي. جنرل پرويز مشرف جي سربراهيءَ ۾ ان وقت جي اقتداري حلقن اهو تصور ڪيو ته بلوچستان ۾ قومي حقن، ساحل ۽ وسيلن بابت اڀرندڙ عوامي تحريڪ جو اصل روح روان نواب بگٽي ئي آهي. تنهن ڪري ڪيس ختم ڪرڻ سان بلوچستان ۾ انهن منصوبن کي عملي جامو پارائي سگهجي ٿو. پر پاليسي سازن جو اهو اندازو غلط ثابت ٿيو. اڄ هن جي شهادت کي لڳ ڀڳ 20 سال ٿيڻ وارا آهن پر بلوچستان ۾ نه امن قائم ٿي سگهيو آهي ۽ نه ئي هتي ڪير ۽ ماڪيءَ جون نهرون وهي رهيون آهن بلڪ بلوچستان اڄ ماضيءَ جي ڀيٽ ۾ وڌيڪ مسئلن جو شڪار بڻيل آهي. هتي بنيادي انساني حقن جي ڀڃڪڙي هڪ انتهائي سنگين بحران جي شڪل اختيار ڪري چڪي آهي، جڏهن ته سياسي ۽ معاشي حقن کان محرومين ۾ وڌيڪ اضافو ٿيو آهي. حڪومت نالي ڪا شيءِ نظر نٿي اچي ۽ هر معاملو طاقت جي زور تي هلايو پيو وڃي. ملڪ جا پڙهيل لکيل نوجوان رياست کان انتهائي مايوس آهن. هر طرف محرومي، غربت، نفرت، مايوسي، استحصال، جبري پاليسين جو راڄ نظر اچي ٿو. هن جي شهادت واري واقعي بلوچستان ۾ موجوده مزاحمتي تحريڪ کي ڀرپور نموني اڀرڻ جو موقعو فراهم ڪيو. جنهن جا ملڪي سياست تي انتهائي گهرا اثر پيا.

نواب اڪبر بگٽي پنهنجي هڪ انٽرويو ۾ چيو هو ته منهنجي ۽ مريءَ جي وفات کان پوءِ به اها تحريڪ ختم نه ٿيندي، نوجوان ضرور اسان جي سياسي ورثي جي حفاظت ڪندا اڄ بلوچ نوجوان جنهن انداز سان ان سياسي ورثي کي قبول ڪيو آهي. ان جو مثال هن خطي جي تاريخ ۾ مشڪل سان ملي ٿو هن جي شهادت بلوچ جدوجهد کي نئون عزم ڏنو ۽ ان تحريڪ نئون رخ اختيار ڪيو هن جي قرباني ۽ عملي جدوجهد جي فلسفي سان بلوچ قومي جدوجهد جي تاريخ ۾ هڪ نئون باب شامل ٿيو. هن پنهنجي شهادت ذريعي بلوچن کي واضح پيغام ڏنو ته ٻاهرن جي غلامي ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪئي وڃي ۽ رڳو لفظن ۽ بيان بازي بدران عملي جدوجهد جو رستو اختيار ڪيو وڃي هن جي شهادت تي بلوچن جي مشهور بزرگ اڳواڻ سردار عطاءُ الله مينگل چيو هو ته اسان کي نواب جي شهادت تي افسوس ٿي رهيو آهي، چو ته جيڪڏهن ان عمر ۾ به اهڙو موت نصيب ٿئي ته ان کان وڌيڪ ٻيو ڇا گهرجي؟ هو خوش نصيب آهي جو هن انهيءَ عمر ۾ بلوچن جي حقن لاءِ وڙهندي پنهنجي سر جو نذرانو ڏنو آهي هن جي شهادت بلوچستان جي سياسي ۽ سماجي منظرنامي کي مڪمل طور تي تبديل ڪري ڇڏيو آهي. نوجوان نواب بگٽي جي فلسفي ڏانهن راغب ٿيا ۽ هو سرعام چون ٿا ته نواب جي قرباني رڳو اندروني خودمختياري يا ڪجهه پارلياماني سيٽن لاءِ نه هئي، بلڪ هن جي قرباني هڪ اعليٰ سماجي مقصد هو نواب کان پوءِ بلوچستان ۾ چار دفعا چونڊون ٿي چڪيون آهن پر بلوچ عوام، خاص طور تي بلوچ نوجوان ۽ پڙهيل لکيل طبقي انهن کي مڪمل طور رد ڪري ڇڏيو آهي. جنهن جي نتيجي ۾ بلوچستان ۾ چونڊن جي ڏينهن ڪرفيو جهڙو ماحول نظر ايندو آهي رياست ۽ عوام وچ ۾ صرف فاصلي ۽ اعتماد جو فقدان ئي ناهي، بلڪ هڪ وڏو بحران جنم وٺي چڪو آهي

نواب جي سياسي وارثن جو مقابلو ڪرڻ لاءِ روايتي قبائلي سردارن بدران هاڻي هڪ نئين، هٿرادو ۽ نمائشي قيادت کي ميدان ۾ آندو ويو آهي، جيڪي پنهنجي بيانن تقريرن ۽ ٽوئيٽ پيغامن ذريعي اسلام آباد سان پنهنجي وفاداريءَ جا سرٽيفڪيٽ ناهڻ جي ڪوشش ڪندا رهن ٿا. اهي ئي ماڻهو چاهين ٿا ته بلوچستان ۾ تشدد ۽ ڇڪتاڻ جو اهو سلسلو جاري رهي ته جيئن هنن جي سياسي منڊيءَ ۾ گهرج برقرار رهي. نواب بگٽي به انهن وانگر پارلياماني ۽ جمهوري سياست ڪئي هئي پر هن ڪڏهن به پي ايس ڊي پي لاءِ ڪنهن کي خوش نه ڪيو ۽ نه ئي پارلياماني سيٽن ۽ اقتدار لاءِ ڪنهن کان خيرات گهري

12 ربيع الاول، سڄي جهان لاءِ رحمت..!

ڊاڪٽر رميش ڪمار وانڪواڻي

اڄوڻي هر سال 12 ربيع الاول جي هن مبارڪ ڏينهن جي شروعات، دنيا جي سڀ کان وڏي ۽ عظمت واري هستيءَ کي دل جي گهراين سان عقيدت ۽ محبت جو نذرانو پيش ڪري ڪندو آهيان جنهن کي ترتيءَ جي مالڪ الله پاڪ سڄي جهان لاءِ رحمت بڻائي موڪليو. اسلام جي پيغمبر حضرت محمد صلي الله عليہ وآلہ وسلم جي پاڪ ذات محبت، شفقت، رحم، انصاف ۽ اعليٰ اخلاق جو اهڙو روشن مثال آهي، جنهن جي روشني رڳو مسلمانن لاءِ نه پر قيامت تائين سموري انسانيت لاءِ هدايت ۽ رهنمائي جو ذريعو آهي حضرت محمد صلي الله عليہ وآلہ وسلم پنهنجي عمل سان اهو ثابت ڪري ڏيکاريو ته ڪنهن به معاشري جي اصل سڃاڻپ وڏين عمارتن، دولت يا طاقت سان نه ٿيندي آهي، پر ان ڳالهه سان ٿيندي آهي ته اهو معاشرو پنهنجن ٻارن، پوڙهن، بي سهارا ماڻهن، خاص ضرورت وارن ماڻهن ۽ ڪمزور طبقي سان ڪهڙو سلوڪ ڪري ٿو رحمت للعالمين حضرت محمد صلي الله عليہ وآلہ وسلم ٻارن سان تمام گهڻي محبت ۽ شفقت ڪندا هئا.

پاڻ ڪريم صلي الله عليہ وآلہ وسلم ٻارن سان محبت ڪرڻ وڏن جي عزت ڪرڻ، خاص ضرورت وارن ماڻهن جو احترام ڪرڻ يتيمن جي سارسنڀال ڪرڻ ۽ بي سهارا ماڻهن جي مدد ڪرڻ کي معاشري جي بنيادي ذميواري قرار ڏنو اسلام جي پيغمبر حضرت محمد صلي الله عليہ وآلہ وسلم والدين ۽ بزرگن جي عزت ۽ خدمت ڪرڻ تي خاص زور ڏنو اهو حڪم رڳو پنهنجن والدين تائين محدود نه آهي، پر معاشري جي سڀني بزرگ ماڻهن لاءِ آهي جڏهن پوڙها ماڻهو عمر جي آخري حصي ۾ بيماري يا ڪمزوريءَ سبب ٻين جا محتاج ٿي وڃن، تڏهن انهن کي اڪيلو ڇڏي ڏيڻ يا انهن کي بار سمجهڻ معاشري جي اخلاقي زوال جي نشاني آهي ٻارن، پوڙهن ۽ خاص ضرورت وارن ماڻهن کي رڳو کاڌو، ڪپڙا ۽ تعليم ڏيڻ ئي ڪافي ناهي، پر انهن کي محبت، تحفظ، عزت ۽ شفقت ڏيڻ به سڄي معاشري جي گڏيل ذميواري آهي اڄ جيڪڏهن اسان پنهنجي چوڌاري نظر وجهون ته اسان کي ڪيترائي اهڙا ٻار نظر ايندا، جيڪي بدقسمتيءَ سان غربت سبب تعليم کان محروم آهن ۽ ننڍي عمر ۾ ئي مزدوري ڪرڻ تي مجبور آهن ٻارن جي معصوميت کي نظرانداز ڪيو وڃي ٿو، پوڙهن ۽ معذور ماڻهن سان ظلم ۽ تشدد ڪيو وڃي ٿو جڏهن ته معاشري جا غريب ۽ ڪمزور ماڻهو وڌيڪ محرومين ۽ تڪليفن جو شڪار ٿين ٿا. اسان جي معاشري ۾ ڪيترائي ماڻهو ويل چيئر استعمال ڪندڙ ماڻهن، نابين ماڻهن، ٻڌڻ يا ڳالهائڻ کان محروم ماڻهن ۽ ذهني يا جسماني طور ٻين کان مختلف صلاحيتون رکندڙ ٻارن کي رحم جي نظر سان ڏسن ٿا. افسوس جي ڳالهه آهي ته اسان جي وچ ۾ ڪجهه اهڙا ماڻهو به آهن جيڪي اهڙن خاص ٻارن کي سندن والدين جي گناهن جو نتيجو سمجهن ٿا. اسان کي اهڙي سوچ بدلائڻ جي ضرورت آهي جيڪڏهن اسان واقعي پنهنجي معاشري ۾ سڌارو آڻڻ چاهيون ٿا ته ان جي شروعات اسان کي پاڻ کان ڪرڻي پوندي.

اڄ مون کي اهو ڏسي فخر محسوس ٿئي ٿو ته ٿرپارڪر، سنڌ جي پٿي پيل ريگستاني علائقي ۾ 150ايڪڙن تي پکڙيل 'پريم نگر، دي لينڊ آف لَو' تيزيءَ سان محبت، ڀائيچاري ۽ برداشت واري سرزمين ۾ تبديل ٿي رهيو آهي اڄ 12 ربيع الاول جي هن مبارڪ موقعي تي پريم نگر ۾ عيد ميلادالنبي صلي الله عليہ وآلہ وسلم جون باوقار تقريبون منعقد ٿيڻ هڪ فلاحي ۽ انسان دوست معاشرو قائم ڪرڻ لاءِ منهنجي مسلسل ۽ انٿڪ جدوجهد ۾ هڪ اهم سنگ ميل آهي منهنجي نظر ۾ پريم نگر کي هڪ مثالي جاءِ بڻائڻ جو مطلب رڳو خوبصورت روڊ، جديد عمارتون ۽ وڏا منصوبا ٺاهڻ ناهي، پر هتي اهڙو انسان دوست معاشرو قائم ڪرڻ آهي، جتي ڪو يتيم ٻار پاڻ کي اڪيلو محسوس نه ڪري، ڪو پوڙهو پنهنجي پوڙهائپ ڪان نه ڊڄي ۽ ڪو خاص ضرورت وارو ماڻهو پاڻ کي معاشري کان الڳ نه سمجهي پريم نگر جا دروازا هر ان ماڻهوءَ لاءِ کليل آهن جيڪو انسانيت جي خدمت جي جذبي سان اسان جي هن سفر جو حصو بڻجڻ چاهي ٿو اها ئي انسان دوستي ۽ انسانيت جي خدمت آهي، جنهن جو حڪم الله پاڪ جي آخري نبي حضرت محمد صلي الله عليہ وآلہ وسلم ڏنو ۽ اڄ اسان جي معاشري کي سڀ کان وڌيڪ انهيءَ جي ضرورت آهي

حضرت محمد صلي الله عليہ وآلہ وسلم جي زندگي ۽ تعليم اسان کي هر ڪمزور ۽ بي سهارا ماڻهوجي مدد ڪرڻ جو سبق ڏئي ٿي يتيمن جي مٿي تي شفقت سان هٿ رکڻ، غريبن ۽ مسڪينن جي مدد ڪرڻ، بيمارن جي عيادت ڪرڻ ۽ بي وس ماڻهن لاءِ آساني پيدا ڪرڻ هڪ سٺي ۽ درد رکندڙ انسان جي نشاني آهي منهنجي نظر ۾ نبي ڪريم صلي الله عليہ وآلہ وسلم سان سچي محبت جو سڀ کان خوبصورت اظهار اهو آهي ته اسان پنهنجي چوڌاري ڪنهن روئيندڙ ٻار جا ڳوڙها اگهون، ڪنهن خاص ضرورت واري ماڻهوءَ لاءِ رستو آسان ڪريون، ڪنهن پوڙهي ماڻهوءَ جو هٿ جهلي ڪيس سهارو ڏيون ۽ ڪنهن بي سهارا انسان کي اهو احساس ڏياريون ته هو هن معاشري ۾ اڪيلو ناهي اها ئي رحم دلي آهي، اها ئي شفقت آهي، اها ئي انسانيت آهي ۽ اهو ئي ان عظيم پيغام تي عملي طور هلڻ آهي، جنهن لاءِ رحمت للعالمين هن دنيا ۾ تشريف فرما ٿيا. دنيا جي تاريخ اُن ڳالهه جي شاهد آهي ته جيڪو معاشرو پنهنجن ڪمزور ماڻهن جو خيال رکي ٿو الله پاڪ به ان معاشري تي پنهنجي رحمت نازل فرمائي ٿو اڄ 12 ربيع الاول جي هن مبارڪ ڏينهن تي اسان کي پاڻ سان اهو واعدو ڪرڻ گهرجي ته نبي ڪريم صلي الله عليہ وآلہ وسلم سان پنهنجي محبت کي رڳو نعرن ۽ تقريبن تائين محدود نه رکنداسين پر اُن محبت کي پنهنجي عمل ۽ ڪردار جو حصو بڻائينداسين اسان پنهنجن ٻارن سان پيار ڪنداسين، خاص ضرورت وارن ماڻهن کي عزت ۽ ٻين وانگر برابر موقعا ڏينداسين، معذور ماڻهن لاءِ آسانيون پيدا ڪنداسين، پنهنجن بزرگن جي خدمت ڪنداسين ۽ هر بي وس ۽ لاچار انسان جي مدد کي پنهنجو انساني ۽ ديني فرض سمجهنداسين پريم نگر جو نالو به محبت سان جڙيل آهي، تنهنڪري منهنجي خيال ۾ هن جاءِ جي اصل سڃاڻپ به محبت ئي هجڻ گهرجي هتي جيڪو به بي سهارا ماڻهو اچي، ان کي محبت ملي، هر ٻار کي تحفظ ملي، هر بزرگ کي عزت ملي ۽ هر خاص ضرورت واري ماڻهوءَ کي اڳتي وڌڻ جو موقعو ملي آئون چاهيان ٿو ته ٿرپارڪر جي ريگستانن ۾ قائم پريم نگر کي رحمت للعالمين حضرت محمد صلي الله عليہ وآلہ وسلم جي اعليٰ تعليمات جي روشنيءَ ۾ انسانيت جي خدمت ۽ مذهبي هم آهنگي جو اهڙو روشن مرڪز بڻايان، جتان محبت جو پيغام نڪري ۽ سڄي دنيا تائين پهچي

ميلادِ مصطفيٰ صلي الله عليہ وآلہ وسلم

فقير وزير علي ابڙو

ميلاد جي معنيٰ آهي: ولادت، جنم. اهڙي ريت "ميلاد مصطفيٰ ﷺ" جو مطلب ٿيو پاڻ ڪريمن ﷺ جي ولادت، آمد يا ظهور. اهڙي مبارڪ حقيقت کي ملهائڻ ته سڀني مسلمانن جو اجتماعي ۽ متفق مقصد هجڻ گهرجي ميلاد مصطفيٰ ﷺ جي اهميت کي سمجهڻ لاءِ عظمتِ مصطفيٰ ﷺ کي سمجهڻ جي ضرورت آهي حضرت محمد ﷺ جن جي ذات مبارڪ ٻنهي جهانن ۾ الله تعاليٰ جي ذاتِ پاڪ بعد مقدس، عظيم ۽ اعليٰ آهي الله تعاليٰ کين پنهنجي فضل سان اعليٰ اعزازن ۽ انمول عظمت سان نوازيو آهي الله تعاليٰ کين پنهنجو نائب، خاتم الانبياءَ ۽ رحمت للعالمين بڻايو آهي مٿن آخري ڪتاب قرآن پاڪ نازل ڪيو آهي ۽ مذهب اسلام مڪمل ڪيو آهي حضرت محمدَ رسول الله ﷺ سڀني انسانن جو نبي ۽ رسول آهي کين مقام محمود ملڻ جي نويد مليل آهي الله تعاليٰ ۽ سندس ملائڪ روزانو نبي پاڪ ﷺ تي درود شريف پڙهن ٿا. اهڙي سڀوري نبيءَ جي ظهور جي ڪري اسان کي انهن جي اُمتي هجڻ جو شرف مليو آهي ۽ آخرت ۾ سندن جي شفاعت جو پڻ آسرو آهي هن ڪائنات جي قيام جو ڪارڻ پڻ پاڻ ﷺ آهي انهيءَ ڪري اسين اجتماعي اقرار ۽ اظهار لاءِ ميلاد ملهايون ٿا. ميلاد مصطفيٰ جي اهميت کي سمجهڻ لاءِ ڪجهه دليل آهن ته الله تعاليٰ قرآن پاڪ ۾ 4 دفعا ان ستو ۽ اڻ ستو ميلادِ مصطفيٰ ﷺ جو اظهار ڪرڻ فرمايو آهي: 1 الله تعاليٰ علمِ ارواح ۾ سڀني نبين کان عهد ورتو هو ۽ کين فرمايو. ترجمو: ۽ جڏهن الله نبين کان قول ورتو ته جيڪو اوهان کي ڪتاب ۽ علم ڏنم پوءِ اوهان وٽ ڪوئي پيغمبر آيو جو سچ ٿو چوي، جيڪي اوهان وٽ آهي ته ان تي ضرور ايمان آڻجو ۽ ان جي مدد ڪجو (سوره آلِ عمران- آيت 81)

تفسير ڪبير، خازن ۽ روح المعاني وغيره اتفاق ڪيو آهي ته اها آيت حضرت محمد ﷺ جي ظهور بابت آهي 2. ترجمو: ۽ جڏهن تنهنجي رب (اي رسول) ملائڪن کي چيو ته آئون زمين ۾ خليفو (نائب) پيدا ڪندڙ آهيان هن آيت مان مراد به پاڻ ڪريمن جي ظهور بابت آهي جنهن ڪري زمين تي آخري مخلوق انسان کي پيدا ڪيو ويو آهي (سوره البقر آيت 30). 3 ترجمو: ۽ پڻ آخرت جي رحمت انهن لاءِ لکندس، جيڪي انهيءَ نبي اُمي جي تابعداري ڪندا آهن جنهن جون صفتون توريت ۽ انجيل ۾ پڻ پڙهن ٿا. (سوره اعراف - آيت 157). 4 ترجمو: حضرت عيسيٰ فرمايو هڪ اهڙي پيغمبر جي خوشخبري ٿوڏيان جو مون کان پوءِ ايندو، ان جو نالو "احمد" هوندو(سوره صف آيت 6(

قدسي حديث ۾ الله تعاليٰ جو فرمان آهي ته اي انسانو ڪائنات جون سڀ شيون "مون الله اوهان لاءِ پيدا ڪيون آهن" انسانن کي وري الله پاڪ حضرت محمد ﷺ جن جي بشريت ۾ ظهور ڏيکاري پيدا ڪرڻ فرمايو آهي الله تعاليٰ جنهن جي ڪري هيءَ ڪائنات قائم ڪرڻ فرمائي آهي ته پوءِ اسان کي محمد ﷺ جي ظهور وٺڻ واري مبارڪ موقعي تي خوشيون ملهائڻ جو حق حاصل آهي اهڙي روايت ۽ حديث پاڻ ڪريمن جي حياتيءَ ۾ موجود آهي جڏهن حضرت موسيٰ ۽ سندس قوم جي خوشيءَ ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ پاڻ مصطفيٰ ﷺ 10 محرم الحرام سان گڏ 9 محرم جو روزو رکندي فرمايو هو ته "اسان کي حضرت موسيٰ ۽ سندس قوم جي خوشيءَ ۾ شريڪ ٿيڻ جو حق آهي" ياد رهي ته فرعون 10 محرم تي غرق ٿيو هو ۽ حضرت موسيٰ ۽ سندس قوم کي آزادي نصيب ٿي هئي انهيءَ ڪري يهودي 10 محرم جو روزو رکندا هئا ۽ اسان جي نبي پاڪ وري 10 محرم سان گڏ 9 محرم جو روزو رکي، انهيءَ خوشيءَ ۾ شرڪت جو اظهار ڪرڻ فرمايو هو اڄ به گهڻا مسلمان 9 ۽ 10 محرم جا روزا سنت نبوي سمجهي رکندا آهن

اوائلي دور ۾ الله تعاليٰ طرفان عطا ڪيل خوشيءَ ۾ ماڻهو الله تعاليٰ جي شڪراني ۾ اضافي عبادت ڪندا هئا يا وري ڪنهن گناهه يا غلط ڪم کي ترڪ ڪندا هئا يا وري نفس کي مارڻ لاءِ ڪوئي پسند پيل ڪم نه ڪندا هئا هينئر خوشي ملهائڻ لاءِ فردن ۽ جماعتن جا الڳ الڳ روپ آهن جشنِ ميلاد مصطفيٰ ﷺ ملهائڻ لاءِ گهٽيون ٺاهي جرين ڪري، جاين تي چراغان ڪرڻ شهر ۾ ريليون ڪيڻ ۽ مسجدن ۽ اجتماع وارين جاين تي نعت پڙهندي ۽ تقرير ڪندي سيرتِ مصطفيٰ ۽ شانِ مصطفيٰ بيان ڪيو ويندو آهي.

مذهبي هم آهنگي ۽ پاڻ ۾ رواداري قائم رکڻ لاءِ ضروري آهي ته الله تعاليٰ جي احڪامن "دين ۾ مڪمل داخل ٿيو" ٻيو اهو ته دين ۾ مرڪزيت قائم رکڻ تي عمل ڪرڻو پوندو هينئر مسجدن ۽ مدرسن ۾ حقوق الله سان وابسته ڳالهين کي مرڪزي حيثيت مليل آهي ۽ حقوق العباد کي درگذر ڪيو ويو آهي ساڳي طرح ملڪ جي تعليمي ۽ ٻين ادارن منجهه وري ديني تعليمات کي درگذر ڪيو ويو آهي ساڳي طرح دين ۾ مرڪزيت کي خود دين وارن علمن تقسيم ڪندي مختلف جماعتون ۽ فرقن جو وجود پيش ڪيو آهي نتيجن اها سوچ ۽ مروج عمل حضرت محمد ﷺ جي تعليمات جي ابتڙ آهن اهو ئي سبب آهي جو اسين ميلاد مصطفيٰ جهڙي مبارڪ موقعي تي به متفق هجڻ بجاءِ منتشر ٿيل آهيون

ديني ۽ دنياوي عملن جي سکيا ۽ شعور لاءِ ديني علمن ۽ دنياوي علم جي دانشورن ۽ اديبن جو وڏو مرڪزي ڪردار آهي اوائلي دور ۾ علم سڀورا دين جي علم کان علاوه دنياوي علمن جا به ڄاڻو ۽ اديب پڻ هوندا هئا سندن جي سوچ "لا تفرقو" ۽ انسان جي هن دنيا ۽ آخرت لاءِ ڀلائي مقصود هوندي هئي

ميلاد مصطفيٰ ﷺ ۾ اسان جي اصل خوشي ۽ نبي پاڪ سان سچي محبت جو دليل اهو هجڻ گهرجي ته اسين سيرتِ مصطفيٰ ﷺ کي صحيح سمجهون ۽ ان تي عمل ڪرڻ لاءِ عهد ڪريون ۽ پوءِ ايندڙ نسل کي هدايت ۽ تلقين ڪريون نبي پاڪ جي تعليمات ۾ دين سان گڏ دنيا جي ڪمن لاءِ وسيع معلومات ۽ ڪاميابيءَ لاءِ راهون متعين آهن جنهن تي هلندي اسين هن دنيا ۽ آخرت لاءِ ڪاميابي حاصل ڪري سگهنداسون انشاءَ الله

(ترجمو : رحمت الله ٻرڙو)

17هين ورسيءَ جي مناسبت سان: جي جيءَ کي جيارين، سي لاهوتي لڏي ويا

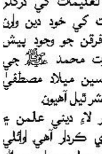
طارق عزيز شيخ

آزاد جتوئيءَ جي زندگي هوائي جهاز جي اڏام جيان هئي هن فرش کان عرش تائين بلنديءَ جو سفر ڪيو هن جيون جي اڏام ۾ جهولا، جهٽڪا کاڌا جڏهن سڪون جا سهڻا نظارا پٽي ڪيا ته اوچتو موت جي خوفناڪ طوفان ڪيس وڪوڙي ورتو ۽ هو هڪ لحظي منجهه اکين کان اوجهل ٿي ويو 26 آگسٽ 2009ع اهو ڏکوئيندڙ ڏينهن هو جڏهن آزاد جتوئيءَ جو غم علمي ۽ ادبي ڪيتر کان وٺي سندس همعصرن ۽ خاندان کي مليو آزاد جتوئيءَ جي زندگيءَ تي هڪ نظر وجهبي ته هو هڪ متحرڪ شخص ڏسڻ ۾ ايندو جنهن هر شعبي ۾ اڳتي وڌي ڪاميابيءَ سان منزلون ماڻيون

سنڌ جي مشهور شهر ڏوڪريءَ ۾ 4 مارچ 1956ع تي هڪ مذهبي گهراڻي ۾ سندس ولادت ٿي ۽ مٺس حضور بخش جتوئي نالو رکيو ويو. هن کي ٻارائي وهيءَ کان ئي لکڻ پڙهڻ جو شوق هو اهوئي سبب آهي جو پنهنجي ابائڻي شهر ڏوڪريءَ مان شاگرديءَ واري زماني ۾ ئي هن جو ادبي ذوق اڀري سامهون آيو لاڙڪاڻي مان انٽرميڊيئيٽ ڪرڻ ڪانپوءِ هن اڳتي پڙهڻ لاءِ ڄامشوري ڏانهن رخ ڪيو ۽ سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ صحافت واري شعبي ۾ داخلا ورتائين

هن جڏهن ادبي دنيا ۾ پير پاتو تڏهن 'آزاد جتوئي' سان سڏايائين آزاد جتوئيءَ ٻارائي ادب جو ڪتابي سلسلو 'ڏياتيون' تڏهن ئي شروع ڪيو. ليڪڪ جڏهن پنهنجي ڪا تحرير اشاعتي اداري ۾ ڏيندو آهي تڏهن ڪيس ڇپيل صورت ۾ نالو ڏسڻ تي به وڏي سرهائي ٿيندي آهي پر آزاد جتوئي ابتدا کان ئي هڪ پبلشر وارو ذهن رکي ميدان ۾ لٿو هن ريڊيو ۽ ٽي وي تي پڻ بهترين پروگرام ڪيا. سندس پروگرامن ۾ ادبي موضوعن کان علاوه سماجي حوالي سان به گفتگو ٿيندي هئي جيئن پي ٽي وي تي هڪ پروگرام ۾ عورتن جي برابريءَ واري حق ۾ يادگار پروگرام ڪيو هئائين اهڙي ريت آزاد جتوئي سنڌ جي وڏي ۾ وڏي سماجي تنظيم سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن ۾ به سرگرم رهيو بطور فنانس سيڪريٽريءَ جي تمام ذميواري سان عهدو سنڀاليائين هن جون سگا ۾ جيڪي به ملي معاملن کي هلائڻ واريون سرگرميون رهيون انهن کي سهڻي نموني سنڀاليو

جن ۾ قمر شهباز، نصير مرزا، طارق عالم ابڙو، انور پيرزادو، فقير محمد لاشاري، سميت هڪ ڊگهي قطار اديب، شاعر ۽ صحافي دوستن جي ملي ٿي هن جڏهن ماهوار مومل رسالو ڪڍيو هو، تڏهن سنڌي ادب ۾ رسالن جي حوالي سان هڪ نواڻ نظر اچي وئي هئي

آزاد جتوئيءَ جي علمي ۽ ادبي مصروفيت ڪانپوءِ سندس ذاتي زندگيءَ کي ڏسون ته ان ۾ هن کي ڪاميابيون مليون

آزاد جتوئيءَ جي زندگيءَ جو حسين ترين حصو سندس گهرواري ۽ ٻارن سان گذاريل وقت رهيو هن جي زندگيءَ کي حسين بڻائڻ جو وڏو ڪريڊٽ ادي حسينه جتوئيءَ کي وڃي ٿو جڏهن کان حسينه جتوئي آزاد جي زندگيءَ ۾ شامل ٿي تڏهن کان ئي ڪيس ڪاميابيون به هن جا پير چمڻ لڳي ويون هيون آزاد، جيون جي ساٿياڻي به چڻ ڪو ڪٺن امتحان پاس ڪري حاصل ڪئي هئي

آزاد جي وڃي حسينه جتوئي جنهن کي شايد راڻو بڻجي تڪساٽ کي پار ڪري مومل وانگر ماڻيو هئائين ان به زندگيءَ جي لاهن چاڙهن ۾ پنهنجي ور جو هر پل ساٿ ڏنو اهو زماني به ڏٺو ته حسينه جتوئي پنهنجي ور سان زندگيءَ جي هر اسٽيج تي گڏ نظر آئي هن مڙس کي دوست بڻجي وڪَ وڪَ تي اڳتي وڌڻ ۾ ساٿ ڏنو گهر کي ڏسڻ وائسڻ کان وٺي ٻارن جي تعليم ۽ تربيت ڪرڻ ۽ ان سان گڏوگڏ گهر کان ٻاهر مڙس سان علمي ادبي ۽ صحافتي ذميواريون سنڀاليون آزاد جتوئيءَ ۽ سندس وني حسينه جتوئيءَ جي جوڙيءَ کي علمي ادبي ۽ سماجي پروگرامن ۾ ساراهيو ويندو هو.

آزاد جتوئيءَ جي زندگي ائين ئي ڏينهن رات مصروفيتن ۾ گذري رهي هئي جو "روزاني مومل اخبار" جي آفيس ۾ 26 آگسٽ 2009ع تي اوچتو ڪيس دل جو دورو پيو ۽ هن دم ڏٺيءَ حوالي

بنا محمد صہ ڄام، ڪونهي وسيلو وچ تي

فقير حاجن نظاماڻي

لطيف سائين جن پنهنجي فڪر/ پيغام ۾ فرمايو آهي ته حضرت محمد صہ جن کانسواءِ ٻيو ڪير وسيلو نه ٿيندو. پنهنجي امتين جو بار پاڻ ﷺ جن مٿان آهي.

لطيف سائين جن سڄو رسالو نبي پاڪ جي شان ۾ چيو آهي، انهيءَ مان ڪجهه بيت ڏجن ٿا. لطيف سائين جن فرمايو آهي ته "لوچان تي لاحد ۾، هادي لهان نه حد" هن بيت جي سٽ ۾ لطيف سائين اهڙي ڳالهه ڪئي آهي ته جنهن جي پوڙ اسان جهڙن انسانن جي وس کان ڳالهه ڪافي ٻاهر آهي لطيف سائين لاحد کي به هڪڙي حد ڏئي ڇڏي آهي، جيڪو مثال ملڻ مشڪل آهي، آئي نبي پاڪ سردارِ ڪائنات جي تعريف جو پُرو پاند نٿو ملي.

جوڙي جوڙ جهان جي، جڏهن جوڙيائين
خاوند خاص خلقي، محمد مُڪيائين
ڪلمون تنهن ڪريم تي، چتو چيائين
انا مولاڪ وانت محبوبي، ائين اُتائين
ڏکي ڏنائين، هئي سراهيون جئي

لطيف سائين هن بيت ۾ واضع طور چئي ڇڏيو آهي ته هيءَ دنيا رب پاڪ صرف پنهنجي محبوب ڪريم صہ جن جي لاءِ جوڙي آهي. جڏهن الله سائينءَ هيءَ دنيا ناهي ته ان لاءِ خاص خاوند رب سائين خلقيو ۽ ڪلمون شريف به ڪريم تي جتو پاڻ چيائين. پنهنجي محبوب کي دنيا جون هئي سراهيون سينگاري مالڪ سائينءَ حوالي ڪيون هيءَ دنيا مالڪ سائين ناهي ئي صرف پنهنجي محبوب جي لاءِ آهي.

احد احمد پاڻ ۾، وچان ميم فرق
ٿيو مستغرق، عالم انهيءَ ڳالهه ۾

هن بيت ۾ لطيف سائين هڪ لفظ جي باري ۾ چيو آهي ته احد ۽ احمد جي وچ ۾ ميم جو فرق آهي، انهي ڳالهه تي سڄي دنيا جا عالم منجهيل پيا آهن جڏهن ته ڳالهه تمام آسان آهي. اڳر احد ۽ احمد ﷺ جي ميم واري فرق ۾ منجهيل آهن لطيف سائينءَ هن لفظ کي دور ڪري مالڪ سائين سان ويجهڙائپ وارو راز کولڻ جي ڪوشش به ڪئي آهي. هن بيت ۾ استعمال ٿيل هيءَ خيال مولانا جلال الدين رومي جو به اهڙوئي تصور سندس بيتن ۾ ملي ٿو.

جوڙي جوڙ جهان جي، پاڻ ڪيائين پرولر
حامي هـادي هاشـمي، سـردارين سـردار
سونهين صحابن سٽ ۾، منجهه مسجد مٿيادار
چارئي چگان چوڏان هئا هيڪاندا حبيب سون.

هن بيت ۾ لطيف سائين پوري دنيا جي سردارن جو سردار نبي پاڪ صہ جن کي ڪوٺيو آهي.

وحده لاشريڪ له، جان تو چئين ايئن
تان مڃ محمد صہ ڪارڻي، نرتون منجهان نينهن
تان تون وڃيو ڪيئن، نائين سر ٻين کي

لطيف سائين جن هڪ نظريو هن بيت ۾ پيش ڪيو آهي ته جيڪڏهن تون الله تعاليٰ کي هڪ ڪري مڃين ٿو ته محمد ﷺ کي نينهن سان مڃ، جيڪڏهن تون انهي ڳالهه تي پڪو آهين ته ٻين جي اڳيان توکي سر جهڪائڻ جي ڪا به ضرورت ناهي.

وحده لاشريڪ له، جڏهن چيو جن
تن مڃيو محمد ﷺ ڪارڻي، هيجان هنين
تڏهن منجهان تن، اوڙ ڪنهن نه اوليا

لطيف سائين جن فرمائين ٿا ته جن الله تعاليٰ کي هڪ ڪري مڃيو ته رسول ڪريم ﷺ جن کي دل سان مڃيو ته آهي وري ڪڏهن به ڪنهن اوڙ نه پيا لطيف سائين جي هن بيت ۾ آهي ته اوهان جڏهن رب پاڪ جي هيڪڙائي کي تسليم ڪريو ٿا، تڏهن رسول ڪريم صہ جي اطاعت جو موقعو ملي ٿو پنهنجي راهه جي درستگي ڪرڻ لاءِ لازمي آهي. نبي پاڪ صہ جن کي دل سان مڃيو جيڪڏهن رستي تي قائم هوندو ته اوهان ڪڏهن به بيراهه نه ٿيندو.

وحده لاشريڪ له، جن اُتو سين ايمان
تن مڃيو محمد صہ ڪارڻي، قلب سان لسان
او فائق ۾ فرمان، اوڙ ڪنهن نه اوليا

لطيف سائين جن فرمايو آهي ته جن جو ايمان پڪو ٿيو جن محمد ﷺ ڪارڻي کي پنهنجي دل سان ۽ زبان سان مڃيو، آهي الله جي فرمان تي هلڻ وارا ٿي ويا، آهي ڪڏهن به اوڙ نه پيا.

ميم مان معلوم ٿيو، الف آهين تون
تيلاهين آيل مون، ورق ورائي ڏکيا

هن بيت ۾ لطيف سائين جن فرمايو آهي ته ميم يعني محمد ﷺ مان مونکي الف يعني الله جي خبر پئي، جڏهن اها معلومات ٿئي ته لطيف سائين فرمايو باقي ڪتابن جا ورق مون بند ڪري ڇڏيا، (الم) هي لفظ، قرآن شريف ۾ به آيل آهي. هن بيت مان معلوم ٿئي ٿو ته لطيف سائين جن هن بيت ۾ معرفت جي پڻ ڳالهه ڪن ٿا.

سهسين سجن اُڀرن، چوراسي چنڊن
بالله ري پرين، سڀ اونداهي پانئيان

لطيف سائين جن فرمايو آهي ته سوين سج اُڀرن يا وري چوراسي چنڊ اُڀرن پر محبوب ڪريم صہ جن جي چهري کان سواءِ هيءَ دنيا بغير روشني جي آهي، اصل روشني ته حضرت محمد ﷺ جي آهي، چو ته هيءَ دنيا پوري ڪاري رات جيان انڌاري جي گهرائين ۾ گم هئي، ظلم ۽ وحشت جو راڄ هو ۽ نياڻيون زنده قبرن ۾ پوريون وينديون هيون، طاقت جي اڳيان سيني جا سر نم هئا، هزارين سالن جي آتشڪده ٻري رهيا هئا، قصره جي ڪوٽ جا ڪُنگره چمڪي رهيا هئا، جڏهن والي ڪائنات، محبوبِ خدا حضرت محمد ﷺ جي آمد ٿي ته قصره جي ڪوٽ جا ڪُنگره ڪري پيا. هزارين سالن کان ٻرندڙ باهه اُجهامي ويئي، دنيا جو نقشو تبديل ٿي ويو هو دنيا ۾ روشني ملڪ سائينءَ جي محبوب جي ڪري آهي، جنهن سبحان مالڪ سائينءَ هن ڪائنات جو وهنوار هلائي رهيو آهي.

هَن تاري، هَن هيٺ، هُت منهنجا سپرين
سڄڻ ماڪي ميٺ، ڪوڙا ٿين مَ ڪڏهين

لطيف سائين هن بيت ۾ قطب تاري جي ڳالهه ڪن ٿا ته هَن تاري جي هيٺان منهنجا سپرين آهن، سڄڻ ماکي کان به گهڻا مٺا آهن، پر هن بيت جو هڪ ٻئو مقصد ٻيو به آهي جيڪڏهن اوهان انڌيري رات ۾ هجو سمنڊ ۾ ٻيڙي تي چڙهيل هجو يا ڪٿي ٻاهر جهنگ ۾ اوهان کي طرف سمجهه ۾ نه اچن، رستو ڀلجي ويا هجو ته قطب تاري جي نظر ايندي اوهان کي طرفن جي خبر پئجي ويندي. قطب تارو اُولهه ڪان اُڀرندو آهي.

ڪٽي نيڻ خمار مان، جان ناز ڪيائون نظر
تان سورج شاخون جهڪيون، ڪمائو قمر
تارا ڪتيون تائب ٿيا، ڏيکنـدي دلـبر
جهڪو ٿيو جوهر، جانب جي جـمال سين

يا وري هن بيت ۾....

سُتا سڀ پئي، سنڌي مـعلـم آسـري
آئـين پـڻ سـمـهو ناکـوا، بـندر ناهِ پئي
جن جي سيد لڄ ڪئي، سي سڀ لنگهندا لڪيون

هن بيت ۾ لطيف سائين جن چيو آهي ته سڀ نبين جا اُمتي سندن اڳواڻن جي آسري تي سُتل آهن ۽ اوهان به پنهنجي نبي پاڪ صہ جي آسري سمهي رهو اوهان کي ڪجهه ڪون ٿيندو ڪا تڪليف نه ايندي، ڪو بندر پٽي ناهي، جن جي سيد لڄ ڪئي آهي، آهي سڀ رستا پار ڪري ويندا.

جنين جي جهـاز کي، سڳـو سلـطانـي
ڪڇ، ڪلات، بندر بصرو، انڪي عرب انعامي
ڏس ڪـهـڙي ڏانـي، جـو صوبـا ستڙ آيا

هن بيت ۾ لطيف سائين جن عرب پار جو ذڪر ڪيو آهي. جنهن جو واسطو نبي ڪريم صہ جن آهن، جن کي ان جو آسرو آهي، اهو هميشه پار ٿي ويندو.

نرتـي تنـد نيـاز سين، ٻرائي ٻيجل
راڄـا رتـولـــن ۾، اونـائي آمـل
راز ڪيائين راءِ، سين ڪنهن موجاري مهل
"انا احمد بلاميم" جئي، سيـن هنئي سائل
ڪنهن ڪنهن پئي ڪَل، هردوئي هيڪ ٿيا

هن بيت ۾ راز سمايل آهي جيڪو هن بيت کي سمجهي، جنهن ۾ انا احمد بلاميم جي ڳالهه لطيف سائين ڪئي آهي. وري هن بيت ۾ لطيف سائينءَ جن اهڙو راز کوليو آهي جنهن کي سمجهڻ آسان ناهي.

طـلب مـطلوب پاڻ ۾، اڳ هونگ نه هو احد
آئـون، مـون، تون ڪاپڙي، پري ڪج مَ پنڌ
مورت سڀ معراج ٿي، صورت سڀ محمد صہ
احمد سو الـصمد، آخر هـيڪڙائي حق ٿي

لطيف سائين جن فرمائين ٿا ته جڏهن پاڻ ڪريم صہ جن پنڌ ڪن ٿا ته ڇا ٿيندو آهي، ان جي منظرڪشي سائين جن هن بيت ۾ ڪئي آهي ته جڏهن نبي پاڪ ﷺ جن ناز مان نڪري پنڌ ڪن ٿا، زمين جيڪا قدمن جي هيٺان آهي اها بسم الله چئي ٿي، چو ته آها زمين سعادت واري جنهن حضور ڪريم ﷺ جن جا قدم چمڻ نصيب ٿيا آهن زمين ته زمين پر حورون حيرت ۾ پئجي وينديون آهن، آهي سڀ آئي بيهنديون آهن پاڻ ﷺ ڏٺي آهن، جيڏانهن به وڃڻ چاهين، وڃي ٿا سگهن مالڪ آهن آسمان جو سير ڪن يا زمين جو سير ڪن. لطيف سائين حضور ڪريم ﷺ جن جي باري ۾ چيو آهي ته سائين جو سوڳند ساجن سيناين سهڻو آهي، مالڪ سائين هن دنيا ۾ ڪا به شيءِ پيدا ئي نه ڪئي آهي جو مثال ڏيئي سگهجي، رب سائين جو لطيف سائين قسم کڻي چيو آهي، ساجن سيني کان سهڻو آهي.

ناز منجهاران نڪري، جڏهن پرين ڪري ٿو پنڌ
پُوءِ پـڻ بسـم الله چئي، راهه چُمي ٿو رند
اُڀيون گهڻي ادب سين، حورون حيرت هـنڌ
سائين جو سوڳند، ساجـن سينيان سهـڻو

لطيفي لات ـــــــــ شاهه عبداللطيف ڀٽائي

ڪَرها ڪَرَ سڃاڻ، ڀِيءَ ڪو ۽ ڀَاتهنجو
اصل آهي آهنجو ٽالـيـرو ٽـڏاڻ
ڪَرهَا! اسان ساڻ، ڇاتڳا ڪِج چڱايون

ڪَرَ = ٻڻ ٻڌياد، نسل آکهه خاندان / سڃاڻ = سمجهه، اوکه، پرک، ڏس
ڀيءَ ڪو = ابي ڏاڏي جو ابائڪو / اصل آهي = اصل کان آد کان شروع کان
ٽاليرو ٽڏاڻ = ٽاليارو خاندان، مشهور ذات، نسل (سر-ڪتيات، مرتب- ٻانهون خان شيخ)

جڏهن ماڻهوءَ کي ڪٿي پهچڻ جي جلدي هوندي آهي ۽ جنهن سواري تي هو سوار هجي ٿو ۽ اها هلڻ ۾ سستي ڪندي آهي ۽ هن کي پنهنجي ماڳ تي پهچڻ ۾ دير ٿيندي نظر ايندي ته پوءِ هن کي ڪاوڙ يا بيچان لڳندي آهي ۽ اٺَ يا گهوڙي کي اڙيون ۽ لڪڻ هڻندو ته

CLASSIFIED ADVERTISMENT

کورٹ نوٹیس

عدلت ہٰذا جناب فیصلی جج ہٰذا جشورہ
فیملی سوٹ نمبر ۱۱۰ بمقام 2026
مسمات بختاور زیبونت ۔ پلینٹف بخلاف ریحان زیب ۔ ڈیفنڈنٹ بمقام جشورہ ۔ ڈیفنڈنٹ جائے رہائش ہٰذا
مقین پلینٹف نام
جیش ن مقنین پلینٹف نرجان حی خلاف نحجاء ثرائل لا درخواست دلمل ملفی آمی ڈیفنڈنتی نرجان کی فن اعلزی نرتیس ذریعی آگاہ کر دلجیے 31-08-2026 بے وقت 8.30 بجے صبح حبر نرجان یا پنل کا ھکین رجلیل ہی معرفت فن طلبرت ہٰذا حاضر رہنے یا جواب داخل ھکنا نرجانحی ہیں حاضر رہنے پر حبرت و طبیں کی دجھکمرانی بنتی قانون موجب فیصلہ حلیہ رہنے۔

فیملی جج ہٰذا جشورہ

کورٹ نوٹیس

عدلت ہٰذا جناب فرست فیملی جج ہٰذا
گارڈین نمبر ۵۹ مؤرخہ 2026
محمد اسماعیل بلد فرید خان ذات لغاری رہائشی گوٹ سعید خان لغاری تحلقہ ہٰذا ضلعہ مظفری ۔ پٹیشنر بخلاف ۱) فہمیدہ شیرین ۲) نخر حسین ۳) ماوی ۴) صفدر علی ۵) ساجدہ ۶) عاصمہ ۷) عاصمہ مہتاب ۸) عظیمی بیگم بنت پیٹ ڈیفنڈن محمد اسماعیل ۹) مختیارخرا تعلقہ ہٰذا ۱۰) جنرل پوسٹ آفس لارکہ ۔ ڈیفنڈنٹ ۱) Osseis Hydar (عمر 17 سال ۲) Rafe Tahir (عمر 11 سال) پٹی جزرئل مالٹر

مقین پٹیشنر بنام ڈیفنڈنٹ
جیش ن مقنین پٹیشنر بنام ڈیفنڈنٹ حاکم گارین درخواست زیر نلمر 7,10,29 گارڈین اینڈ وارڈ ایکٹ نحت دلمل ھکنی آمی ڈیفنڈنتی نرجان کی فن اعلزی نرتیس ذریعی آگاہ کر دلجیے 29-08-2026 بے وقت 8.30 بجے صبح حبر نرجان یا پنل کا ھکین رجلیل ہی معرفت فن طلبرت ہٰذا حاضر رہنے یا جواب داخل ھکنی ہیں حاضر رہنے پر حبرت و طبیں کی دجھکمرانی بنتی قانون موجب فیصلہ حلیہ رہنے۔

فرست فیملی جج ہالا

کورٹ نوٹیس

عدلت و جناب ڈسٹرکٹ جج حیدرآباد
سول سوٹ نمبر ۱۴۱ سال 2026
اللہ ڈنو برکیو شفیع محمد شر رھندو گوٹ نمبر 66 تلقہ و ضلعہ حیدرآباد ۔ پلینٹف بخلاف ۱) عبدالقیوم ۲) عبدالرحمن ۳) عبدالرحیم ۴) عبدالکریم ۵) عبدالحق ۶) عبدالرزاق ۷) عبدالستار ۸) عبدالغفور ۹) عبدالرحمن ۱۰) عبدالرحیم ۱۱) عبدالکریم ۱۲) عبدالحق ۱۳) عبدالرزاق ۱۴) عبدالستار ۱۵) عبدالغفور سب ولد حاجی محمد یعقوب ۱۶) محمد یعقوب ولد حاجی محمد یعقوب ۱۷) محمد یونس ۱۸) محمد اسحاق ۱۹) محمد اسماعیل ۲۰) محمد ابراہیم ۲۱) محمد یعقوب ۲۲) محمد یونس ۲۳) محمد اسحاق ۲۴) محمد اسماعیل ۲۵) محمد ابراہیم سب ولد حاجی محمد یعقوب ۲۶) محمد یعقوب ۲۷) محمد یونس ۲۸) محمد اسحاق ۲۹) محمد اسماعیل ۳۰) محمد ابراہیم سب ولد حاجی محمد یعقوب ۳۱) محمد یعقوب ۳۲) محمد یونس ۳۳) محمد اسحاق ۳۴) محمد اسماعیل ۳۵) محمد ابراہیم سب ولد حاجی محمد یعقوب

ميهڑ پرسان جانورن جي هوربانڊي، ڏانءَ جانورن ۾ غنايت جانورن رضعي ٿي ويا، زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

ٻڌي ڏرين سي هوربانڊي، علاڪتي ۾ وڏيڪ خونريزي جو خدشو، پوليس گشت وڌائيو ويو

ميهڑ (ن ع) ميهڑ پرسان بي سيڪشن ڪالي مي حد ڪوٽ ٻجي جاگير و جانورن سينما ڪالونگ ڪڪي رڻي فائرنگ جي نتيجي ۾ هڪ جٿو ڪروليون ڪڦن سبب پراڏيءَ ڪري ٻن ڏينن رچ و پراڻي ڏڪارن ڏان

گهوٽڪي: سنڌ حڪومت جو ترجمان سڪريٽر اسرائيل هيمناڻي ٿريٽ ڪيڏانن ڏاڍي پرڳڙيو تحت عورتن و مردن کي ترغيبن جا ڇيڪ ۽ سولر سسٽمز فراهر ڪيو ويو آهي

فرت جڏهن ته 3 ڇڪا زخمي ٿي ويا، راڄڻي ڪاپيء عالڪتي ۾ سخت ڇڪتاڻ پکوڙي رڻي فائرنگ ۾ فرت قبل جي سجاڻيو

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

سرور وينجهور شريسند ڳوٺاڻي جي فصل وڏي ويا، متاثر پاڙن انصاف جو مطالبو

سرور (ن ع) سرور پرسان ٽوان جتوئي ڳاڻي جي حد مي گذريل رات ٽاماڻورو شريسنڊ چورن ڪوٽ ڪنهور خان عالماڻي جي رهواسي آباڪار اظهر علي عالماڻي جي زمين ۾ پوکيل روئڻڻن جي فصل کي ڪيي چڻيل پوءِ‌رهت هاري محبوب علي ڪوريجو جا ماڻي ٿي هٽ ڪيائون ته مطالبو ڪندي جوڻڻاڻن کي فورن گرفتار ڪرڻ جو مطالبو ڪيو آهي

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

ڪڇي ڏرين سي هوربانڊي، ڏانءَ جانورن ۾ غنايت جانورن رضعي ٿي ويا، زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

ٻڌي ڏرين سي هوربانڊي، علاڪتي ۾ وڏيڪ خونريزي جو خدشو، پوليس گشت وڌائيو ويو

ميهڑ (ن ع) ميهڑ پرسان بي سيڪشن ڪالي مي حد ڪوٽ ٻجي جاگير و جانورن سينما ڪالونگ ڪڪي رڻي فائرنگ جي نتيجي ۾ هڪ جٿو ڪروليون ڪڦن سبب پراڏيءَ ڪري ٻن ڏينن رچ و پراڻي ڏڪارن ڏان

گهوٽڪي: سنڌ حڪومت جو ترجمان سڪريٽر اسرائيل هيمناڻي ٿريٽ ڪيڏانن ڏاڍي پرڳڙيو تحت عورتن و مردن کي ترغيبن جا ڇيڪ ۽ سولر سسٽمز فراهر ڪيو ويو آهي

جام نوازعلي وينجهور ملوڪاڻي برادري جي ٻن ڏرين ۾ جهيڙي دوران ڦيرسن قتل

ڳوٺ ملوڪ ملوڪاڻي ۽اسي ڏرين ۾ هلندڙ زرعي زمين جي تڪرار تان گهر اندر جهيڙو ٿي پيو

جهيڙي دوران تشدد سمپ پيرسن عورت عيدان زخمي ۽ سڊاس مڙس حسن کي دل جو دورو پڄڻيو ويو

ٻنهي کي اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي عورت زخمن جا سور نه سهندي دم ڏڻي حوالي ڪر. پوءِ‌رهت کي ميڊيارآباد ريفر ڪيو ويو

شدود آدم /جمار نوازعلي(سماڻندن رڏان) تنديء آدم جي تعلقي ڪالي جي چيڪ پوسٽ ڀاڪو وڏاڻين زميءَ تي هڪ ڪوٽ ساوڪ ملوڪاڻين و ملوڪاڻي برادري جي ٻن ڏرين

هلندڙ زرعي زمين جي تڪرار تان گهر اندر جهيڙو ٿيو جنهن ۾ 3 ڏسو صفحو 2

سڪريٽ وينجهور ڳوٺ اٻڻيٽ تان نوجوان ٻاڻ مٿان فائر ڪري خودڪشي ڪري ڇڏي

ڳوٺ محمد خان مڪسي ۾ 17 ورهين جي مهراڻي علي مڪسي اٽهائي قدم ڪنيو

اطلاع لڌي پوڙهيءَ پڇهي نوجوان جو لاش ڪڍائي ضروري ڪارروائي بعد وارثن حوالي ڪيو

سڪريٽ (ن ع) سڪريٽ ٿاڻا 8 ڪلوميٽر ٻي ڳوٺ محمد خان مڪسي ۾ 17 سالن جي نوجوان شاگرد مهراڻ علي ولد محمد بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

راڄڌاني‌پور پرسان سولر مان ڪرنٽ لڳڻ سبب ڪوٺاڻيو فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڳوٺ امداد مرڪاڻو واسي 32 ورهين جي ٿوڙ ڪي زمين تي لڳل سولر پينلن مان ڪرنٽ لڳڻ

راڄڌاني‌پور(ن ع) راڄڌاني‌پور پرسان ڳوٺ امداد مرڪاڻو جو رهواسي 32 سالن جو نوجوان نويد احمد پٽ وزير علي مرڪاڻو زمين تي ڪم ڪري رهيو هيو محمد واهڻ پرسان ٿر زمين

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

راڻي پور شهر مل ۾ ويلڊنگ دوران نوجوان اوطاقي ٽان ڪري فوت

پوروهيت الهڏنو عرف بلاول ڄاڪراڻي دوران ڪري سخت زخمي ٿي پيو

راڻي پورڻن (ن ع) راڻي پور ڀٽو قبل نوجوان جو سجاڻيو ويلڊنگ جو هڪ ڪنٽريڪٽ نوجوان اوطاقي ٽان ڪري سخت زخمي ڪيو، ڪيڏ بعد ٽڪيي ڏڪيي

ڳوٺاڻي جي صحافي صدائت ٿر ڇوريءَ جو ڪيس داخل ڏيڻ خلاف مختلف تنظيمن پاران احتجاج

مظاهرين راجپوت برادريء، سول سوسائٽيء ۽ صحافي برادريء ٽڏيو، مشاهد، تاج ڊاندوءَ ۽ ٻين هي اڄڪاڻي ۽ احتجاج ڪيو

اي سيڪشن پوليس شهر ۾ ايس ايڇ او ڪارائي ٻڌرن معزز ۽ ڪاروباري مائڻن جي ڪرڙا ڪيس داخل ڪرڻ جي اهي: مظاهرين

صحافي راڻو صدائت معاملي جو دڀ ۽ اهي ۽ اهلي عملدار نوٽيس وڻي شفاء جاچ ڪرائي انصاف ڏن

ڳوٺ‌ڪيرا رپورٽ: اقبال صديقي)ڳوٺ‌ڪيرا جي نوجوان صحافي راڻو صدائت جو تازو

نوري آباد: صحافي شمس ڏاڍيءَ جي سڱوڻ قادر بخش ڏاڍيءَ جي لاڏاڻي تي ساڻ ڇڪيرن مائٽ ڪني ٽڪي ته پهچي تعزيت ڪندي

سينما طور چوري جي ڪوڙي ڪيس و ڏاڍ نامعلوم جوڀاڻون جي فهرست ۾ شامل

سينما طور چوري سول سوسائٽي

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

ميڻ جي وحدت ۽ سنڌ جي حقن لاءِ وڪيل برادري پرپور ڪردار ادا ڪندي رهندي: ايڊيوڪيٽ

ڪنهور (نامه نگار) سينئر ايڊووڪيٽ عبدالرزاق ڏاس جو ڪيرو ۽ شاندار استقبال حيدرآباد بار جي جنرل سڪريٽري ايڊووڪيٽ عبدالرزاق ڏاس جو ڪيرو ڇهڻ ٽي سماڻي آڪواڻ ايبر حيات ڏاس سروري پارٽي ڏاس هاڪمي ڪيرو

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

ڪوٺاڻي ۾ ڪار مان گوليون لڳي نوجوان جو لاش هٿ هڪ شڪي گرفتار

سول لاڪن ٽاڻي جي حد سوئي گئس آفيس ٻاهران ڪار مان اختر چانڊيو جو لاش مليو

لاش ڪيڏن ٽي ڪلاڪن تائين روڊ تي ڪار اندر پيل رهيو، پوليس پهچي لاش ڪڍائي اسپتال منتقل ڪيو

وارثن مٿي فرياد ٿي ۽ نامعلوم جوابڻاڻن خلاف ڪيس داخل ڪيو، پوليس هڪ شڪي سارنگ سومرو کي گرفتار ڪري ورتو

جيڪب آباد (ن ر) جيڪب آباد جي سول لائين ٽاڻي جي حد سوئي گئس آفيس ٻاهران پٿري ڪار مان گوليون لڳڻ لاش هٽ ڪيو ويو آهي. ٽاڻيدار ملهي ته جي حد تي

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

لکي غلام شاهم ۽ پاڻاريون ڦر واقعي تي گڏجاڻي، عدالت وڃڻ جو فيصلو

لکي غلام شاهم (ن ع) لکي غلام شاهم جو شهر ۾ هڪ هفتو اڳ ڏياريو ڪمار الله ڀنسي ۽ ڪمار سيوڪ دڪان دار مرسٽائيزنگ سوار نامعلوم هٿيارڌرن پاران هٿيارن جي زور تي لڳاتار ڏينهن جي ڦر ۽ زاحمت دوران فائرنگ ڪري ڏياريو گهر ڪي سخت زخمي ڪيو ڏياريو واقعي ڪي هڪ هفتو گذري ويڃ ٻاوجود ڪيس جوابدار گرفتار نه ٿيڻ خلاف شهريون ڏياريون ۽ سياسي سماجي اڳواڻن جي اهر گڏجاڻي ڪاروڪار ڪئي جنهن ۾ ڪمشنر لکي شهر ۽ پوليس آفيسر ڊي پي او لکي شهر جي ڏاڪٽرن جي سخت گهڻي ڦر ڦاڙ جهڳڙي جي ڪيس داخل ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي. ڏسو صفحو 2

بلوري ۽ اسڪول جي عمارت تہ مائٽ خلاف ہڑتال، ۾ ڳوٺاڻين جو پيدلي مارچ، ڏاڪو ڳوٺ محمد خان ڏاڪو ها مصروير پاڙا سالن کان بند ٿيڻ تعليم حاصل ڪرڻ تي مجبور آهن،مظاهرين عمارت ۾ ڪوبجر لاءِ ٻار ها احتجاج ٻاوجود، جوابدار ڪاميابي ۽ تعليم ڪاني پاڻان نڪتي، ڏاڪو سيڪشن پوليس آفيسر ڪمپنيءَ جي ڀليندڙ ۽ ڏسو صفحو 6

سيڪشن آفيسر ڪمپنيءَ جي پوليس ڪانسٽيبل شام محمد شاهر جي ڪوٺ محمد خان ڏاڪو ۽ پراڻيءَ اسڪول ڪاڻ محرير هيڪ ڏسو صفحو 6

پبلڪ نوٽيس

عنوان: سروي نمبر 13، ديهہ ڪرڪرو، تپو ڪونڪر، تعلقو مراد ميمڻ، ضلعو ملير، ڪراچي جي 14-22 ايڪڙ زمين مان 00-06 ايڪڙ اپراضيءَ جي تجويز ڪيل ليز آئوٽ پلان جي منظوري بابت.

عوام الناس کي هن اشتهار ذريعي آگاهہ ڪيو ويڃ تو ضلعي ملير، ڪراچي جي ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر...ا، سروي نمبر 13، ديهہ ڪرڪرو، تعلقو مراد ميمڻ، ضلع ملير، ڪراچي مان 00-06 ايڪڙ زمين جي ملڪيت جو تائيندا تصديق ڪري. ڊائريڪٽر جنرل، ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي (MDA) ڏانهن مسٽر محمد فيصل ولد محمد هارون، شناختي ڪارڊ نمبر 42301-0569260-3 . رهائش: فليٽ نمبر 302، ٽئين مالڙ، اڄيديل آڪٽوبر پليس، ڪراچي ايسٽ، جي حق ۾، پنهنجي ليٽر نمبر DC/Malir/K/ Rev.Br/1413/2026، تاريخ 15-07-2026 ڏاڪي مرڪلير آهي.

ان سان گڏ مختيارڪار، تعلقو مراد ميمڻ، ضلع ملير، ڪراچي، پنهنجي ليٽر نمبر Mukh/M.M/Malir/K/1125/2020، تاريخ 10-07-2026 ڏاڪي، جيڪو اسسٽنٽ ڪمشنر، سب ڊويزن مراد ميمڻ، ضلع ملير، ڪراچي جي ليٽر نمبر AC/M.M/ Malir/K/499/2026، ڪراچي، تاريخ 10-07-2026 ڏاڪي ياڏاهہ موڪلي ويو آهي، صرف پلاننگ جي نقطہ نظر کان ٻي آئوٽ پلان جي منظوري لاءِ پيش ڪر آهي.

ان سلسلي ۾، ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي (MDA) ايڪٽ 1993-94 ع (بحالي ۽ ترميمي) ايڪٽ 2013، KBTPR-2002 (تازين ترميمن سميت) ۽ ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي ٽائون پلاننگ ريگيوليشنز_2015 جي شق نمبر 5.5-2 جي رڪنيءَ ۾ هي عوامي نوٽيس جاري ڪيو ويڃ تو جيڪڏهن ڪنهن به ڪاڇيلا شخص/اداري کي ڪو اعتراض هجي تہ هيٺ پنهنجو اعتراض سڌو سنڌون ڊائريڪٽر جنرل، MDA، ڊائريڪٽر (استيٽ اينڊ انفورسمينٽ) يا ڊائريڪٽر ٽائون پلاننگ ڊپارٽمينٽ، MDA ورٽ، آفيس G/4-B، بلاڪ 17، گلشن اقبال، ڪراچي ٽي، فون نمبر 99239120-021، 99244762-021، ٽرنٽيوارن، هن نوٽيس جي اشاعت جي تاريخ کان 07 ڪ ڪنڊ ڏينهن اندر جمع ڪرائي سگهي ٿو.

مقرر مدت ختر ٿيڻ کان پوءِ وصول ٿيندڙ ڪنهن به اعتراض تي غور نه ڪيو ويندو

نمبر: MDA/MPD/DEH-609/2026/355

ڊائريڪٽوريٽ آف ٽائون پلاننگ، ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي

ڪراچي، تاريخ: 2026-08-25

فون: 99244761-70 فيڪس: 99244766

اي ميل: Info@mda.gos.pk

هيڊ آفيس: G-4/B، بلاڪ-17، گلشن اقبال، ڪراچي

ملير ڊولپمينٽ اٿارٽي

فون: 021-99239120, 021-99244762

INF-KHY/3695/26 WORK FOR SINDH

JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

CAREER OPPORTUNITIES
IBA COMMUNITY COLLEGES & SCHOOLS
(Managed by Sukkur IBA University)
Applications are invited for following positions:
Last Date to Apply 25th SEPTEMBER 2026

IBA - PUBLIC SCHOOL SUKKUR

POSITIONS	QUALIFICATION AND EXPERIENCE
1. Subject Specialist • Biology • Urdu • Ethics • Mathematics • Computer • Physics • English • Sindhi • Pakistan Studies	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Islamiat • Social Studies • English • Mathematics • Urdu • Computer • Sindhi	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
4. Accountant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) in Finance/Accounts from HEC recognized University/Institute. Experience: 02 years experience in the relevant field.
5. Horticulturist	Qualification: Minimum 2nd Class B.Sc (Hons) in Horticulture (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute. Experience: 03 years post qualification experience in the relevant field.

IBA PUBLIC SCHOOL UBAURO

1. Subject Specialist • English • Chemistry • Islamiat • Botany	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Science • Islamiat	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.

IBA COMMUNITY COLLEGE DADU

1. Subject Specialist • Zoology • Botany • Urdu • Computer	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/ Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Science • Ethics • Arts	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
4. Office Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute. Note: Diploma in IT/Computer shall be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
5. Accounts Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) in Finance/Accounts from HEC recognized University/Institute. Experience: 02 years experience in the relevant field.
6. Network Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) in CS/IT/CSE/Software/AI or any relevant field from HEC recognized University. Note: CCNA or equivalent networking certification will be given preference. Experience: 02 years experience in the relevant field.
7. PA to Principal	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
8. Physical Training Instructor (PTI) (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (16 years education) in Physical Education/Sport Sciences from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
9. Dispenser	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/diploma in nursing/paramedic degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA COMMUNITY COLLEGE KHAIRPUR

1. Subject Specialist • Islamiat • Chemistry	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Islamiat • Computer • Biology • English • Pakistan Studies	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.

IBA PUBLIC SCHOOL JACOBABAD

1. Subject Specialist • Zoology • Urdu	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • English • Computer • Science • Physics • Pakistan Studies	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. Lab Assistant • Biology • Computer	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
4. Assistant Librarian	Qualification: Minimum 2nd Class BUS/MUS degree (minimum 16 Years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 02 years experience in the relevant field.
5. PA Cum Computer Operator	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute. Note: Diploma in IT/Computer shall be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA COMMUNITY COLLEGE NAUSHAHRO FEROZE

1. Subject Specialist • Pakistan Studies • English • Chemistry	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Islamiat • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/ Institute in the relevant field/subject.
3. Lab Assistant • Physics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA DISTRICT MONTESSORI SCHOOL SHIKARPUR

1. EST • English • Physics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
3. Lab Attendant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA PUBLIC SCHOOL LARKANA

1. Subject Specialist • Zoology • Botany • Physics • Computer • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/ Institute in the relevant field/subject.
2. EST • English • Islamiat • Ethics • Mathematics • Sindhi • Urdu	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/ Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
4. Lab Assistant • Chemistry	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelor Degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
5. Music Teacher	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelor Degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: minimum 02 years teaching experience in the relevant field.
6. Art Teacher	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelor Degree (Minimum 16 years of education) in Fine Arts/ Art education, Visual Arts or related field from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
7. Physical Training Instructor (PTI)	Qualification: Minimum 2nd class Bachelors/Masters Degree (Minimum 16 years education) in Physical Education/Sport Sciences from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
8. Office Superintendent	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Master degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute. Note: Diploma in IT/Computer shall be given preference. Experience: 02 years experience in the relevant field.
9. Library Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class BUS/MUS degree (Minimum 16 Years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 02 years experience in the relevant field.
10. Store Keeper	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA COMMUNITY COLLEGE JACOBABAD

1. Subject Specialist • English • Mathematics • Sindhi • Chemistry • Physics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Chemistry • Physics • Computer • Urdu • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. Accounts Officer	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelor Degree (Minimum 16 years of education) in Accounting & Finance from HEC recognized University/Institute. Experience: Minimum 03 years post qualification experience in the relevant field.
4. Lab Assistant • Chemistry	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
5. Office Assistant (PA Cum Computer Operator)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of education) from HEC recognized University/Institute. Note: Diploma in IT/Computer shall be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.

IBA-ISLAMIA PUBLIC HIGHER SECONDARY SCHOOL GHOTKI

1. Subject Specialist • Sindhi • Pakistan Studies • Physics • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
2. EST • Biology • English • Science • Computer • Mathematics	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors/Masters degree (Minimum 16 years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject.
3. ECE Teacher (Female)	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: Diploma/Certificate in ECE/Montessori will be given preference.
4. Lab Assistant • Computer	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree/Associate degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Note: DIT/CIT will be given preference. Experience: 1-2 years experience in the relevant field.
5. Admin Assistant	Qualification: Minimum 2nd Class Bachelors degree (Minimum 14 years of Education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 02 years experience in the relevant field.
6. Assistant Librarian	Qualification: Minimum 2nd Class BUS/MUS degree (Minimum 16 Years of education) from HEC recognized University/Institute in the relevant field/subject. Experience: 02 years experience in the relevant field.

GUIDELINES TO APPLY:

1. Eligible candidates can apply through online application at https://apply.sts.net.pk
2. A candidate can only apply for one position
3. After completing the online application, candidates can download a system-generated challan of Rs.1500 (non-refundable). The challan can be paid at any ABL Bank Ltd branch or via the MyABL app. Alternatively, candidates may use the 1-Bill reference number to pay through the internet banking portal of any 1 Bill-linked bank.
4. Candidates having domicile of only Sindh province are eligible to apply.
5. Completion of Degree is mandatory.
6. Age Limit: 20 - 45 Years.
7. All Government Servants should apply through proper channel.
8. Only shortlisted candidates who meet the criteria shall be called for further Test/Interview.
9. The date, time, and venue of test/interview shall be intimated through SMS alerts, and the website of SIBA Testing Services (STS). Further, all updates and notifications about the test dates, admit slips, result announcements or any other information shall be uploaded on the STS website/portal as well. In this regard, candidates must visit the portal/website from time to time.
10. No TA/DA shall be given for test/interview.
11. For any query, please contact at 071-5644200 - 06 or email to sts@iba-suk.edu.pk
12. The last date for receiving online application is September 25, 2026.
13. The Competent Authority reserves the right to accept or reject any or all the applications without assigning any reason and cancel the recruitment process.

SIBA TESTING SERVICES
Sukkur IBA University, Nisar Ahmed Siddiqui Road, Sukkur, Sindh Ph: 071-5644200-06

سڪر ۾ جمعيت علماءِ پاڪستان پاران سالياڻي نعت خواڻي مقابلو منعقد ڪيو ويو

سڪرآبورد رپورٽ) جشن عيد ميلاد النبي ﷺ موقعي تي سڪر ميلاد ڪاڪروسلڻ ۽ جمعيت علماءِ پاڪستان سڪر جي اهتمام هيٺ سالياڻي نعت خواڻي مقابلو ۽ ميلاد ڪانفرنس ميلاد مصطفيٰ ﷺ

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

سڪرنڊ: شاهہ ۽ رهنجندي ملڪي فوت ٿيل ٽينڪر جو لاش پڻي آهي

لڏوڊامر مين پراٿمري اسڪول ۾ جشن عيد ميلادالنبي ﷺ جي سلسلي ۾ تقريب منعقد ڪئي وئي

شدودامر (ن ع) گورنمينٽ سنڌي مين پراٿمري اسڪول لڏوڊامر ۾ هيڊ ماسٽر ڪاظانڊ خاصخيلي جي سرپرستيء ۾ منعقد ٿيل اڪبر حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ولادت باسعادت جي خوشيء ۾ جشن عيد ميلادالنبي ﷺ جي پروگرام ترتيب ڏنو ويو جنهن ۾ شاگردن ۽ استادن تقريرون ۽ نعتون پيش ڪيون. مقرر ۽ مهمان خطاب ڪندي ڪي في ڪي راڻو ڪاسي عرفان ساڌ، مشهور مجوري عاشق حسين ساڌ، رياض حسين سنجراڻي اسڪول جي استادن شاگردن ۽ بين معزز شخصيتن شرڪت ڪئي آن

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

مرور ۽ ڪوٽ ملڻ حيدرڀاد ڊاسي پراڻيءَ اسڪول جي شاگردن جو بنڌاڻي سهڻلن جي ڪوٽ خلاف احتجاج

مرور (ن ع) مرور ريجهو ڪوٽ محمد ملڻ حيدرڀاد جي ڳوٺنڊ پراڻيءَ اسڪول محمد ملڻ حيدرڀاد جي مصروف شاگردن ۽ بلدڪ سميت بنياڻي سهڻلن فراهر ٿيڻ خلاف جو سهڻلن ڪنڊي ڪاڻ احتجاجي مظاهرو ڪيو جتي مصروف ٽيڪيدار ڪمپنيءَ جي ڪم کي روڪيو ويو. مظاهرين ڪمپنيءَ جي وڏي سيد سردار شاهہ ۽ تعليم ڪاتي جي والاِ آفيسرن کان مطالبو ڪيو تہ اسان جي اسڪول ۽ ڏيءَ سال ڪان اسٽاف مقرر ڪري سگهيو

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

ڪميٽ: سولر سسٽم سبب ڪرنٽ لڳڻ سبب فوت ٿيل نوجوان جو لاش

عثمان شاهہ هڙيءَ پرسان ميهڻا پسندن جي ڪولي لڳڻ سبب 18 ورهين جو نوجوان فوت

ڳوٺ رازق ڏنو مگريو ۽ ميهڻا طور ڪولي لڳڻ سبب محمد عرس مگريو زخمي ٿي پيو

زخمي کي اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي اڄ سندس دم ڏڻي حوالي ڪيو

پوسٽ مارٽم بعد لاش وارثن حوالي، پوسٽ مارٽم رپورٽ اڃڻ بعد واضح ٿيندو راڪو آفاقي اڄ يا ڪالهہ: ايس ايڇ او

اسپتال منتقل ڪيل جتي نوجوان زخمن جا سور نہ سهندي فوت ٿي ويو راڪو، جي اطلاع تي عمرسائد پوليس سول اسپتال

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

پيرسان ڳوٺ رازق ڏنو مگريو ۽ ميهڻا طور پسندل جي ڪولي لڳڻ سبب 18 ورهين جو نوجوان محمد عرس سڪريٽريٽ سومار سڪريو زخمي ڪري ڇڏيو جنهن کي وارثن علاج ڏي

عثمان شاهہ هڙيءَ‌ات (ن) عثمان شاهہ هڙي

Oil & Gas Development Company Limited
ogdc the energy

INVITATION TO E-BID
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-COMM-60-4323-332359851-2026	CRUDE OIL TRANSPORTATION SERVICES	10.09.2026 AT 1030 HRS
2.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-PROD-332365709-2026	COIL TUBING UNIT & ASSOCIATED SERVICES	10.09.2026 AT 1030 HRS
3.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-ADMIN-60-4347-332544706-2026	SERVICES FOR PICK AND DROP OF OGDCL EMPLOYEES IN ISLAMABAD / RAWALPINDI REGION	10.09.2026 AT 1030 HRS
4.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-PNP-60-4324-332361643-2026	RENTAL 230RT CHILLER PACKAGE FOR TOGH GAS PLANT, DISTRICT KOHAT, KPK	11.09.2026 AT 1030 HRS
5.	OGDC-SCM-SERVICES-PQ-PNP-60-4326-332363032-2026	PRE-QUALIFICATION OF FIRMS FOR SHIFTING OF COMPRESSION PACKAGES	14.09.2026 AT 1030 HRS
6.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-HSEQ-4342-332502137-2026	ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENTS (EIA) FOR OIL & GAS PROJECTS	14.09.2026 AT 1030 HRS
7.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-PROD-332366172-2026	COIL TUBING UNIT & ASSOCIATED SERVICES	14.09.2026 AT 1030 HRS
8.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-PROD-332365341-2026	RETRIEVABLE BRIDGE PLUG SERVICES	17.09.2026 AT 1030 HRS
9.	OGDC-SCM-SERVICES-CB-HSEQ-332497613-2026	INITIAL ENVIRONMENTAL EXAMINATIONS (IEE) FOR OIL & GAS PROJECTS	17.09.2026 AT 1030 HRS
10.	OGDC-SCM-FC-CB-PNP-SINJHORO-332212678-2026	PROCUREMENT OF WARM AND COLD FLARE TIP	30.09.2026 AT 1100 HRS

2. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
3. T